

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 130 Ft

XIII. évfolyam 4. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2006. április

**A feltámadt Krisztus dicsősége, öröme és fényessége jusson
el minden Kedves Olvasónk szívébe.**

Krisztus feltámadt, valóban feltámadt. Alleluja!

**Áldott Húsvéti Ünnepet kíván a
Szerkesztőség!**

HÚSVÉT VÁRTÁN

*Kegyetlen télben szálfenyők repednek,
fagyott barkák mogyoróbokrokon,
de hitünk mélyének Olajfák-hegyn
reménység dereng a magyar sorsokon...
Kenyér s bor színben, élet-áldozattal
megváltott minket az Ember Fia,
s hisszük, annál közelebb a reggel,
minél sötétebb az éjszaka.*

*Körülöttünk megtépett kis ország,
jobb-sorsára százszor érdemes,
ha a hitét jellemmel fedezné,
s maffiák nélkül nem drogban jeles.
Mert a betört templomablakok
nem útjelek- boldogság fele,
s az sem, ha a jó-szót pénzre mérik,
a gazdag is koldus lesz vele...*

*Kegyetlen télben, ott a Körös partján
kóborol lelkem s szélbe szórt imám:
Édes Jézus, Megváltó Krisztusunk,
tekints népünkre és tekints reám.
Tavasszá szépüljön ez a morc tél,
s napfényezze Béke, Kegyelem,
szívárványozza Feltámadás,
s pacsirta-ének, benne énekiem.*

'99. II. 16. Tímár Máté

Önnel joga van tudni...

hogy miről tárgyal a hó utolsó napján a Képviselő-testület soron következő ülése

A bizottsági ülések anyagának tárgyalásakor a polgármester tájékoztatta a bizottságokat, hogy március 30-i testületi ülésre meghívta az 5. sz. Választókerület képviselőjelöltjeit 5-5 perces bemutatkozásra, és 3 témával kapcsolatban szeretné, ha elmondanák a jelöltek a megvalósításra vonatkozó elképzelésüket: 1./ Kis Bálint Általános Iskola rekonstrukciójának folytatása; 2./ Rózsahegy Általános Iskola tornatermének megépítése; 3./ Önálló kistérségi elképzelésünk támogathatósága.

A meghívottak: Balogh Károlyné (MDF), Domokos László (FIDESZ-KDNP), Földesi Zoltán (MSZP), Illés János (Centrum), Kovács Máttyás (SZDSZ), Marton József Zsolt (MIÉP-Jobbik)

Beszámlolt továbbá arról, hogy sikeresnek mondható a város megjelenése az Utazás 2006. Kiállításán, ahol a fürdő mellett a legnagyobb érdeklődés a Sajt-Túró fesztivál iránt volt. A város ismét két standon jelent meg, a korábbi szokásnak megfelelően, tehát nem közeledtek egymás felé a vendéglátó vállalkozók és a város vezetése. Elgondolkodtat, hogy vajon valóban csak az hiányzik, hogy ki tegye meg az első lépést a közeledésre? Úgy látszik erre a gesztusra már ebben a ciklusban nem kerülhet sor. Kár, hogy így van. Változás kell ebben is!

Elkészíti a város „Esélyegyenlőség programot”, ami a testületi ülésen kerül előterjesztésre.

A Humánpolitikai Bizottságon az a döntés született, hogy a város minden lehető segítséget megad annak a szerencsétlenül járt családnak, ahol az édesanya hirtelen és váratlan halála 3 kis árvát hagyott, és az édesapa Tímár István egyedül vállalja a most született csecsemő, kis Balázs, a 1,5 éves Kristóf és a 8 éves Eszterke felnevelését. Adjon a jó Isten hozzá erőt, egészséget, és az Önkormányzat részéről, ami segítség adható, megadjuk. Ez az igazi szolidaritás, amikor nem hagyjuk magára a valóban rászorult embertársainkat.

Megjelentek a bizottsági ülésen a belvízrendezésben érintett külső társaságok képviselői.

A helyzet valóban nagyon nehéz, hiszen a 40-50 éve felelőtlen rablógazdálkodása, vasút-rekonstrukciók során elkövetett hanyagság következtében a betemetett, felszántott vízelvezető csatornák bizony nagyon hiányoznak. A víz nem tud hová folyni, emiatt valószínűleg nagy veszély fenyegeti a felszín alatti víz miatt, (ami Mezőberény felől is jön) az alacsonyabb fekvésű településeket, így városunkat is. Arról nem is beszélve, hogy amikor baj van, akkor derülnek ki olyan alapvető problémák, hogy néhány csatorna esetében tisztázatlanok a tulajdonviszonyok, nem lehet tudni, hogy ki a kezelője, kinek kellett volna karbantartani stb. Az egyértelművé vált, hogy a megoldást nem településenként, nem egyenként kellene keresni, hanem nagytérségi megoldásra lenne szükség! Ehhez persze nagyon sok pénzre van szükség, mert az évenként kifizetett vis-maior pénzek csak pillanatnyi bajokra adnak megoldást, de nem szünteti meg a bajokat előidéző okokat. Teljesen kikristályosodott, hogy szükség van az átfogó térségi tervek megvalósítására. A város benyújtotta addig is a vis maior védekezési költségének térítési igényét 34,9 millió forintban.

A külterületi vízrendezés, azaz a Görbekút-Vidólaposi és Szénaskerti csatornák(Fűzfás-zugi holtág vízgyűjtő területe), rekonstrukciójára és a 3 holtág (Fűzfás, Csókási, és Rév-zug) összekötésének és a város belterületi csapadékvíz elvezetésének beruházási és

Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete értesíti a tisztelt lakosságot, hogy április 18-án és április 27-én 8-12 óráig VÉR-ADÁS lesz a Katona József Művelődési Házban. Minden segíteni tudó véradót szeretettel várunk.

Közlök továbbá, hogy használt ruha, háztartási eszköz stb. gyűjtő akciót is szerveznek.

A háztartásban főlegessé vált tiszta, jó állapotban lévő ruhaheműket, takarókat, cipőket szívesen fogadják a nehéz sorsú családok részére.

Az adományokat munkanapokon 8-14 óra között a Fő út 3/1 z. alatt fogadják.

Kurilla Jánosné területi vezető

rekonstrukciós tervének megvalósítása megoldaná a holtág-rehabilitációját is. A Békés Megye Önkormányzata 6 településre vonatkozóan készítette el a beruházási koncepciót - aminek része Gyomaendrőd is -, a megvalósítás ütem 2005-2007-ig, a pályázattól Gyomaendrődre 209 millió forint jut, amelynek önrésze: 19 millió forint. A beruházást a Megyei Önkormányzat koordinálja. A közbeszerzési eljárást már lefolytatta, amit sajnós megtámadtak, így a kivitelezés még nem kezdődhetett meg.

Az állattartással kapcsolatos ebtartás helyi szabályai május 1-től lépnek érvénybe. Emlékeztetem olvasóinkat, hogy a szabályzat értelmében a város belterületén a kóbor ebeket befogják és a gyepmesteri telepen kialakított kennelekben 2 hétig tartják. A befogott kóborló ebeket ki lehet váltani, a 14 napi tartási költségek megfizetése esetén. A 14 napon túl befogott kutyák értékesíthetők, vagy kiirthatók. Vigyázzunk kutyáinkra, ne hagyjuk őket gazdátlanul az utcán csavarogni! Érző lények, és tisztességgel szolgálják gazdájukat vigyázzunk rájuk!

A Körösmenti Vadásztársaság felajánlotta a tulajdonát képező Arany János úti ingatlanját megvételre. A bizottság döntése, hogy nem él a felkínált vásárlási lehetőséggel.

Császárné Gyuricza Éva
Képviselő

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám:19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám:18372276-2-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám:18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támo-

gatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Dr. Farkas János Alapítvány, célja a külterületen felnövő tehetséges, hátrányos helyzetű fiatalok tovább tanulásának támogatása.

Adószám: 19062255-1-04

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-24

Gyomaendrődi Siketek és Nagyothallók Közhasznú Alapítvány, célja a gyomaendrődi siketek és nagyothallók segítése.

Adószám: 18380558-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-17

Gyomaendrődi Mentőalapítvány célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Gyomaendrődi Múzeumi Napok

2006. április 28-29.

Az Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény várja az érdeklődőket a programjaira.

1.) A Magyarországi Tájházak Szövetségének Regionális Találkozója

április 28. péntek Közösségi Ház (nagyterem)

10.00. Köszöntőt mond Dr. Dávid Imre polgármester

10.10. Szabylár Péter a Tájházsövetség ügyvezető elnöke megnyitja a tanácskozást

10.20. Fuchszné Benák Katalin

(a Tájházsövetség dél-alföldi régiójának elnöke):

Gyűjtemények, tájházak a Dél-Alföldön

10.40. Andó György (a Békés Megyei Múzeumok

Igazgatóságának igazgatóhelyettese):

A magyarországi szlovák tájházak és a Legátum KHT helyzete

11.00 Szünet

11.20. Dr. Füzes Endre (a Szentendrei Skanzen

nyugalmazott főigazgatója):

A gyűjtemények feltárása

11.40. Ebédszünet

14.00. Batári Zsuzsanna (a Szentendrei Skanzen muzeológusa):

Hitelesen berendezett tájházak, színvonalas programok

14.20. Szonda István (az Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjt.

néprajzos- muzeológusa):

A tájházak és helytörténeti gyűjtemények szerepe a

szaktudományos képzés vérkeringésében

2.) 2006. április 28. 17.óra, Városi Képtár (Gye. Kossuth u.11.)

E. Kovács László gömörszőlősi festőművész kiállításának megnyitója

A kiállítást megnyitja: Dr. Vitéz Ferenc főiskolai docens

3.) április 29. szombat Endrődi Tájház és Helyt. Gyűjt. (Gye. Sugár u. 19-20.)

Kiállítások

10.00 A Múzeumbarátok Köre gondozásában

felújított régészeti kiállítás megnyitója

A kiállítást megnyitja:

Gulyás András régész (szarvasi Tessedik Múzeum)

10.20. Háborús emlékek című kiállítás megnyitója

A kiállítást megnyitja: Dr. Zakar István történész

11.00. Lóvontatású mezőgazdasági eszközök

című kiállítás megnyitója

A kiállítást megnyitja:

Dr. Cserenyák László a Szatmári Múzeum igazgatója

11.40. Lovas felvonulás indul az Endrődi Tájház elől

a Sajt és Túró Fesztiválra

4.) április 29. szombat Közösségi Ház (nagyterem)

III. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia

A konferencia fővédnöke:

Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus

Konferencia elnök: Dr. Dénes Zoltán egyetemi tanár

15.00. Köszöntőt mond Dr. Dávid Imre polgármester

15.10. Dr. Zakar István (történész): Az 1848. emlékezet

15.30. Sági Tibor (borsodnádasi helytörténész): Első világháborús emlékek a borsodi térségből

15.50. Szünet

16.00. Kész Barnabás (történész, néprajz PhD hallgató):

A „málenkij robot” Kárpátalján

16.20: 1956-ról előadás

A belgiumi koncertközpontban, Antwerpenben egész napos rendezvénysorozattal ünnepelték Bartók Béla születésének 125. évfordulóját. A Belga Királyi Könyvtár Bartók-archívuma külön kiállítással járult hozzá az ünnephez.

Diákolimpiai aranyérmeket hoztak haza a gyomaendrődi fiatalok Debrecenből. A judósok diákolimpiai országos döntőjének A-korcsportjában a Kis Bálint Általános Iskola fiataljai szép eredménnyel szerepeltek: a 35 kilósak mezőnyében Tóth Dominika aranyérmes, a 34 kilóban induló Pintér Béla bronzérmes, az 54 kilós Katona Ákos ötödik helyezést ért el. Szívből gratulálunk a szép eredményekhez, és további sok sikert kívánunk az olvasókkal együtt.

Az Országgyűlés utolsó ülésnapján a kormánypárti többség elutasította a Fidesz 14. havi nyugdíjra, illetve a magánlakások javításának és felújításának, illetve a szociális lakásépítés áfájának 20%-ról 5 százalékra csökkentéséről szóló javaslatát. A rendkívüli parlamenti ülés összehívását ezért is kezdeményezte a Fidesz, ami szintén eredménytelen volt a szocialisták távolmaradása és az SZDSZ érdektelensége miatt!

A kormány nevében Gyurcsány miniszterelnöknek a nyugdíjasoknak tett újabb ígéretcsomagjából ismét hiányzik az idő faktor, hasonlóan a 2002-es ígéretükhöz, amikor is a kampányban elfelejtették közölni, hogy a 13. havi nyugdíjat nem egyszerre, hanem fokozatosan, 4 év alatt fogják bevezetni. 2006-ban értük el a negyedik évet, így a 13. havi nyugdíj felét márciusban a nyugdíjasok megkapták, hiszen áprilisban választ lesz! Az újabb ígéretcsomagból egy tünik biztosnak: a mezőgazdasági szervezetekről járulékból élők ellátása idén július 1-től 3500 forinttal emelkedik. A többi ígéret idejét majd később tudhatjuk meg!?

'56-os Akadémia Debrecenben. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc közelgő 50 éves évfordulója alkalmából Debrecenben szabadegyetem jellegű előadás-sorozat kezdődött. A program célja, hiteles képet adni a forradalom előzményeiről, történéseiről, és világtörténelmi jelentőségéről. A program mindenki számára nyitott, és ingyenes. A regisztrált látogatók júniusban az akadémia végeztével bizonyítványt kapnak.

Március 15-én Washingtonban Magyarország két dicső forradalmára, az 1848-as, és az 1956-os forradalomra emlékeztek abban a helyiségben, amelyben hajdan Kossuth is szónokolt. Egyesült Államok elnöke, George Bush méltatta a magyarországi forradalmakat, és Tom Lantos is emlékezett.

A gyomaendrődi Városi Zene- és Művészeti Iskola hangszeres növendékei ebben a tanévben is kiemelkedően szerepeltek a megyei versenyeken. A Battonyán megrendezett gitár versenyen Vaszkó András 1. Ágoston Boróka 3. helyezést ért el, Nagy Bence dicséretben részesült. A IV. korcsoport 1. helyezette Cserenyecz Dóra lett. Felkészítő tanár: Szabó Mária. A három megyét magába foglaló Zákányszéken megrendezett hegedűversenyen Bela Gréta külön dicséretben részesült. Felkészítő tanára: Pappné Németh Hedvig.

Gratulálok a szép eredményekhez, és további jó tanulást és sok sikert kívánunk az olvasók nevében is.

Az Endrődi Ugari iskolában végzeteknek öregdiák találkozót szerveznek, MÁJUS 21-ÉN VASÁRNAP. A találkozóra jelentkezni lehet május 15-ig: Altné Salamon Terike 06-66-284-538, Oláhné Szabó Éva 06-66-283-212, Buláné Gellai Irén 06-66-283-032 telefonokon.

A találkozó részvételi összege: 2.500 forint/ fő.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

HANYECZ ILLÉS kereskedő

1929 - 2006

Endrődön született Hanyecz Illés és Salamon Margit tősgyökeres parasztszülők gyermekeként. Szeretetteljes családi környezetben, sok kedves rokon- és szomszédifü társaságában ideális gyermekkort mondhatott magáénak. Elemi iskolái után gimnáziumba járt, de a szovjet megszállás után onnan kimaradt. Nem szeretett tanulni. Ifjúvá cseperedvén 1948-ig – másokhoz hasonlóan – re-

ménykedett az egészséges mezőgazdasági életben s tanulás helyett boldogabban gazdálkodott volna a 65 holdas szép kis családi birtokon.

Beköszöntött a vészorszak. Hentességet tanult, de a kuláküldözés fiatal kora ellenére őt sem kímélte. 1949-ben - rágalmak alapján – órák hosszágú ügy verték a kondorosi rendőrök, hogy csoda volt életben maradása. Ezt követően tilos vágásért háromhavi elzárásra ítélték, és ezt az időt a sajobábonyi rabtáborban töltötte. Alig szabadult, munkaszolgálatos katonának lett 1951-1953-ig. Szabadulása után mire tért haza? Szülei börtönviselt arcát, elárverezett bútordaraboktól, eszközöktől hiányos szülői házat talált itthon. A családi földet akkorára már mind elvették, a tanyát lebontották, a gazdasági felszereléseket elorozták. Teljes volt a kifosztás. A lelkek, remények összetörtek...

Budapesten próbált munkát találni, mint annyi sok endrődi fiatalember. Kezdetben vendéglőben dolgozott, majd kereskedő lett.

1963-ban feleségül vette Száfián Máriát, és közösen vezették üzletüket az utolsó tíz évben, mint vágott baromfi kereskedők.

Illés mindig az endrődi családi házat tekintette igazi otthonának. Nem tudott gyökeret verni a zajos fővárosban. Eladták a szép kőbányai lakásukat, és már nyugdíjasként haza költöztek. Kedvtelésből éveken át kolbászt készített eladásra is. Ősszel rendszeresen csinálta a finom borokat, azonos helyeken vásárolva a Tisza-vidéki szőlőt. Szerette a vendégeket, rokonokat, barátokat, az otthon kényelmét.

Szüleink fájdalmas elvesztése után ijesztő számban fogytak a rokonok, barátok, ismerősök. Felesége 2004-ben halt meg. Ezt követően régebbi betegsége súlyosbodott, és március 4-én engem is itthagytott. Istennel megbékélve, igaz hittel.

Fáradságot nem ismerve törődtem vele, életének utolsó percéig mellette voltam. Nem óhajtott kórházba menni. Nemcsak a szülői házban, hanem abban a szobában kívánt megválni az élettől, amelyben született.

Kedves, aranyos, jó testvérem volt mindig.
Nyugodj békében!

Hanyecz Margit

A BUDAPESTI TALÁLKOZÓ

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület március 4-én tartotta éves rendes közgyűlését Budapesten, ami egyben szívélyes találkozó is volt. Mintegy 70-en gyűltek össze a barátságosnak nem mondható tél végi napon. A közgyűlésen az ügyvezető testület nevében lemondott a titkár Császárné Gyuricza Éva, tekintve, hogy a mandátumuk lejárt.

Az új testület megválasztásának eredménye: Elnök: Dr. Latorcai János, titkár: Császárné Gyuricza Éva, Ellenőrző Bizottság elnöke, egyben a budapesti titkár: Timár Imre, az Ellenőrző Bizottság tagjai még: Fülöp Imréné és Szabó Zoltánné, az Ügyvivő Testület további tagjai még: Iványi László, Buczkó Imre, Szabó Béla és Vargáné Földvári Krisztina.

A titkár beszámolt a 2005 év legfontosabb eseményeiről, de részletes visszaemlékezést tartott az elmúlt 4 év legfontosabb eseményeiről, amelyek az alábbiak voltak:

- A Baráti Kör kezdeményezésünkre széles összefogással 2001-ben felállítottuk Timár Máté író szobrát,
- Széles körű lakossági és önkormányzati támogatással felújítottuk a II. Világháború emlékművét, 2002-ben,
- Csernus Mihály apátplébánosnak emléktáblát állítottunk az endrődi plébánia falán,
- Vaszkó Irén és Szilágyiné Németh Eszter tanárnőket sikeresen ajánlottuk a Kultúra Lovagja címre,
- Rózsashegyi Napok keretében endrődi származású képzőművészek munkáit mutattuk be,
- Varjú Vilmos Olimpiai bronzérmes súlylökőt sikeresen javasoltuk posztumusz Gyomaendrőd Díszpolgára címre,
- Iványi László plébános urat sikeresen javasoltuk Gyomaendrődért Emlékplakett kitüntetésre,
- Évrol évre megrendezzük május utolsó vasárnapján a Hősök napi ünnepséget,
- 2005-ben közreműködünk a Csejtről elszármazottak találkozójának és az emlékmű felállításának és ünnepélyes szentelésének ünnepségén.

A kitűzött és meg nem valósult tervek közül az endrődi templom kőkeresztjének felújítását a közgyűlés megerősítette, hogy továbbra is szerepeljen az elvégzendő feladataink között.

Az elmúlt év, 2005 pénzügyi beszámolóját számszakilag részletesen ismertette a titkár.

A pénzügyi és a szöveges beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A közgyűlés egyhangúlag támogatta a vezetőség azon javaslatát, mely szerint Kunkovác Lászlót terjessze fel az Egyesület vezetősége a Pannon Példakép díj pályázatra.

A Közgyűlés Alapszabályt is módosított, amelynek értelmében az ügyvivő testület létszámát 14 főről 9 főre csökkentették.

A felszólalók sok értékes javaslattal és segítőkészséggel támogatják az újonnan megválasztott testületet, amely az ebéd után meg is tartotta első ülését.

Császárné Gyuricza Éva
Titkár

Megállapodás

Az endrődi Községi Házat március 1-től a Templárius Alapítvány működteti. Képünk: Dr. Dávid Imre gyomaendrődi polgármester, és Lakatos Sándor a Templárius Alapítvány részéről aláírják a megállapodást, 2006. március 1-jén a Polgármesteri Hivatalban.

A MAGYAR NÉV MEGINT SZÉP LESZ

A város méltón ünnepelte az 1848-as Forradalom és Szabadságharc emlékét március 15-én. A zord télies idő miatt az ünnepséget mindkét városrészben templomban tartottuk. A koszorúzás természetesen a Hősök emlékműveinél volt.

Az ünnepi szónok Giricz László tanár volt, az ünnepi műsort a Kis Bálint Általános Iskola tanulói szolgáltatták. Íme az ünnepi beszéd:

Petőfi Sándor az alábbi sorokkal emlékezik március 15-e eseményeire:

Magyar történet műzsája,
Vésőd soká nyugodott,
Vedd föl azt s örök tábládra
Vésd föl ezt a nagy napot!

Nagyapáink és apáink,
Míg egy század elhaladt,
Nem tevének annyit, mint mink
Huszonnégy óra alatt.

Az 1848 előtti három évszázadot a függetlenség hiányában élte meg a nemzet.

Mohács után, amikor a török elfoglalta Budát, megszűnt az önálló magyar királyság. Az ország három részre szakadt. Viszonylagos függetlensége csak az Erdélyi Fejedelemségnek volt.

A török kiszorítása után a Habsburgok országunkat mintegy hadizsákmánynak tekintették. Idegen hadiszállítók kaptak hatalmas birtokokat. Az ország egységét nem állították helyre. Az egyes országrészeket (mint pl. Erdély) külön kormányozták. A telepítési politika egyértelműen az elnémetesítést szolgálta.

Felkelések, szabadságharcok jelezték, hogy a magyarság nem nyugszik bele a gyarmati sorsba. Mi az, ami megtartott minket magyarnak? Elsősorban a nyelvünk, amely minden németesítési szándék ellenére megmaradt.

Vajon maradt-e államteremtő erő a nemzetben 300 esztendei szünet után? Igen!

A XIX. század elején egy csodálatos nemzeti megújulási folyamat indul el, a reformkor, amikor egy egész nemzedék készül a változtatásra.

Nemzeti függetlenség és polgári átalakulás a cél.

Az előbbi helyreállítása 1541 óta célja a magyarságnak.

A polgári átalakulás pedig a feudális kötöttségektől való megszabadulást jelenti és parlamentáris rendszert felelős kormányval.

Széchenyi gróf felismerte, hogy az ősi- ség 1351-ből származó törvénye 500 évvel később már elavult, mivel így a birtokok hitelképtelenek. Végiggondolta azt is, hogy az Isten áldása a jól megfizetett és a jól elvégzett munkán van, nem a kényszermunkán. Márpedig az ország gazdasága a jobbágnak a kényszermunkáján alapult. Széchenyi ebből arra következtetett, hogy nemcsak az ősiség törvényétől kellene megszabadulni, hanem a jobbágságtól is. Ebből az is következik, hogy ne csak a jobbágy fizesse az országnak a terheit, hanem a nemesség is. Tehát közteherviselés legyen. Ezekhez a társadalmi és gazdasági követelésekhez csatlakoztak a politikai követelések is. Mindenekelőtt az, hogy megőrizsük az alkotmányosságot, és legalább a birodalom belüli függetlenségünk megvalósuljon.

Magyarországon ugyanis alkotmány volt, több száz éves rendi alkotmány. A birodalom nyugati felében, az osztrák örökös tartományokban pedig nem volt sem alkotmány, sem országgyűlés. Magyarországon csak akkor gyakorolhatta az uralkodó a felségjogait, ha megkoronáztatta magát, ha kiadta a koronázási hitlevelet, letette a koronázási esküt, és törvényt akkor is csak az országgyűléssel együtt tudott alkotni.

Pozsonyban az országgyűlésen a magyar politikai vezetők, Kossuth Lajos és Batthyány Lajos gróf hangot adtak ezeknek a követeléseknek.

Pesten a márciusi ifjak csattanós tömör- séggel foglalták össze mindazt, amit Kossuth a pozsonyi diétán megfogalmazott. Ez a 12 pont. Ebben világosan, tömören fejezték ki mindent. Petőfi Nemzeti dala szintén egy radikális tömörítés. Két szöveggel készültek tehát a fiataljaink. Mi a céljuk? Az, hogy Pest adjon támogatást Pozsonynak, az alsótábla ellenzékének.

Az volt az elgondolásuk, hogy a József- napi híres vásáron majd aláírásokat gyűj- tenek, és ezeket elküldik Pozsonyba. Ekkor híre ment annak, hogy az elképzelhetetlen megtörtént. Bécsben március 13-án kitört a forradalom.

Ez az esemény hihetetlenül felgyorsította a törvénykezési folyamatot.

Kossuth március 14-én már nyíltan be- szélt a követelésekről.

A fiatalok is rájöttek arra, hogy nem sza- bad várni József-napig, hanem már másnap cselekedni kell.

Ha 1848. március 15-e eseményeit ele- mezzük, akkor három helyszínről kell meg- emlékezni. Pest, ez az akkor születő világvá- ros csak az egyik helyszín a három közül. Itt a márciusi ifjak megvalósítanak a 12 pontjuk- ból annyit, amennyit azon a napon meg lehet valósítani. A többihez azonban az országgyű- lés kell, amely Pozsonyban ülésezik. Mivel az országgyűlés csak az uralkodóval együtt tud törvényt hozni, ezért kell hozzá a császárváros Bécs is. Ez a három helyszín van tehát: PEST, POZSONY, BÉCS.

Március 15-én Pesten sikerül kivívni a saj- tósabadságot és a cenzúra eltörlését. A poli- tikai fogoly Táncsicsot kiszabadítják.

Óriási a siker Pesten, és óriási a siker Po- zsonyban is, ahol az országgyűlés küldöttsége útnak indul Bécsbe, és ki tudja küzdeni azt, hogy Batthyány mint kinevezett magyar mi-

nisterelnök térjen vissza. A fiatalok számára az volt a fontos, ami Pesten történt. Kossuth számára az, ami Pozsonyban és Bécsben.

A király, V. Ferdinánd április 11-én szen- tesíti a 31 törvényt. Békés, törvényes, vértelen küzdelemben elértük célunkat. A birodalom belüli függetlenségünk megvalósult. Az ausztriai uralkodóházzal most már csak a király személye köt minket össze. Létrejött az alkotmányos monarchia.

Az erdélyi országgyűlés is elfogadja az uniót, a király ezt is szentesíti. Megalakul az első népképviselői országgyűlés. Szépen in- dul minden.

Kiderül, hogy bécsi udvar polgárháború szításával és katonai intervencióval szándéko- zik megsemmisíteni az áprilisi törvényeket.

Hazánkban a XIX. sz. első felére jelentő- sen megnőtt a nemzetiségek lélekszáma. A meglévő ellentéteket kihasználva a Habsbur- gok az oszad meg és uralkodj elv alapján ko- moly hányadukat ellenünk fordították.

Szörnyű vérengzések voltak a Délvidéken és Erdélyben.

Tehát nem mi támadtuk meg Ausztriát, hanem belekényszerültünk a fegyveres harc- ba, amelyben jelentős sikereket értünk el. Az orosz cár segítségével levert önvédelmi har- cunkban Magyarország mint a szabadságáért küzdő állam született újjá a világ népei előtt. Úgy, mint ahogy 50 évvel ezelőtt 1956-ban is történt.

1848. március 15-e a modern értelemben vett nemzet születésnapja.

Ez a nép által választott ünnep. Soha sen- kinek, sem koronás főnek, sem kommunista diktátornak nem sikerült ezt elvenni a ma- gyar néptől.

A monarchia utolsó két évtizedében a hivatalos ünnep ápr. 11-e volt. Gróf Klebels- berg Kunó kultuszminiszter javaslata alapján 1927-ben lesz március 15-e állami ünnep.

Az elmúlt több mint másfélszáz évben volt ez letagadott, kisajátított, elikkasztott ünnep, de mindezt túlélte. Időszerűségét is megőrizte.

„Nem engedünk a 48-ból!”

Az 1960-as évek végén véletlenül elkerülte a cenzúra figyelmét és megjelent Utassy József verse:

ZÚG MÁRCIUS

Én szemfedőlapod lerántom:
kelj föl és járj, Petőfi Sándor!
Zúg Március, záporos fény ver,
suhog a zászlós tűz a vérben.
Hüvelyét veszti, brong a kardlap:
úgy kelj föl, mint forradalmad!

Szedd össze csontjaid, barátom:
lopnak a bőség kosarából,
a jognak a szétlalanál lopnak,
népek nevében! S te halott vagy?!
Holnap a szellem napvilágát
roppantják ránk a hétszer gyávák.
Talpra, Petőfi! Sirodat rázom:
szólj még egyszer a szabadságról!

Endrődön és Gyomán,
2006. március 15-én

Katolikus oldal

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 18 órákor. Hétköznap reggel fél 8-kor.
Nagybőjt péntekjein 6-kor, vasárnap fél 6-kor keresztút.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

április 23-án, fél 12-kor

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Nagybőjt péntekjein fél 6-kor keresztút.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 18 órákor,
hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 18 órákor vasárnapi előesti mise.
Nagybőjt péntekjein fél 6-kor keresztút.

ÁPRILISI ÜNNEPEK

2. vasárnap	Nagybőjt 5. vasárnapja
9. vasárnap:	Virágvasárnap
13. csütörtök:	Nagycsütörtök
14. péntek:	Nagypéntek
15. szombat:	Nagyszombat
16. vasárnap:	Húsvétvasárnap
17. hétfő:	Húsvéthétfő
23. vasárnap:	Az Isteni Irgalmasság vasárnapja
24. hétfő:	Szent György vértanú
25. kedd:	Szent Márk evangélista
28. péntek:	Chanel Szent Péter áldozópap, vértanú
29. szombat:	Sienai Szent Katalin, Európa társvédőszentje
30. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László plébános

AZ EGYHÁZ BŰNEI? 12. (Mi igaz, mi nem igaz?) - befejező rész

A LEGGYAKRABBAN IDÉZETT TÖRTÉNELMI BŰNÖKRŐL - Dr. Toma Ferenc írása

AZ EGYHÁZ TÖRTÉNELMI BŰNEIRŐL ÉS A MI BOCSÁNTKÉRÉSÜNKRŐL

Az egyház gyengeségei és az emberi-társadalmi törvényszerűségek

Az előzőeket összefoglalva megállapíthatjuk: Az egyház szent és bűnös. Szent, mert isteni életet hordoz. Bűnös, mert emberekből áll.

- Mivel az egyház emberekből áll, hordozza a lehetséges emberi hibákat tagjaiban. Vannak szentség útjára lépett tagjai, de még ők sem mentesek minden büntől; hát még azok, akik csak formálisan - valamilyen külsőség betartása által - a tagjai, és igazán sosem adták át életüket hittel Jézus Krisztusnak.

- Mivel az egyház emberi közösség, hordozza mindazokat a hibalehetőségeket, amelyek az emberi közösségek, társadalmak jellemzői. Minél inkább átadta magát valaki, vagy egy csoport Krisztusnak, annál inkább Krisztus törvényei diadalmaskodnak életükben, s minél kevésbé adta át magát, annál inkább az önzés és az önző világ törvényei érvényesülnek.

Az egyház bűnei a jelen tükrében

Az egyház történelmi mulasztásairól, bűneiről csak a történelmi (és szociológiai) háttér ismeretében beszélhetünk. S ha ma beszélünk e mulasztásokról, a helyes egyensúly kedvéért kell egy pillantást vetnünk a mai korra is, illetve azokra, akik az egyház elleni vádakat kiélezetten megfogalmazzák.

Századunkban az egyházat és a kereszténységet legerősebben a nemzeti szocializmus és a kommunizmus támadta. A nemzeti szocializmus egyház- és kereszténység ellenes támadásaira ma már alig emlékszik az emberiség, annyira elfeledtették azokat a náciizmus egyéb gaztettei, amelyekre hamar fény derült. A kommunizmus embertelenségéről, haláltáborairól, mintegy 100 millió ember kiirtásáról

(amelyet sokan ma is szeretnének elhallgatni) csak az utolsó években kezdünk tudomást szerezni (vö. pl. A kommunizmus fekete könyve c. kötet). Pedig a kommunizmus vallásellenes vádaskodásai sem tehetők mérlegre e rendszer sötét voltának ismerete nélkül.

Napjainkban pedig évente sok 100 ezer életet olt ki az abortusz, terjed az eutanázia, a prostitúció, az erkölcsnélküliség, a kábítószerek, a gazdasági maffiak; gazdag országok és pénzügyi hatalmak hagyják éhen halni szegények millióit, vagy tétlenül nézik egész népek - örömenyek, kurdok, bosnyákok vagy különböző afrikai törzsek - kiirtását. - Korunknak a nyomorúságai nem teszik jóvá az egyház mulasztásait, csak arra irányítják figyelmünket, hogy minden korban hemzsegnek a gyilkos emberi tévedések.

Helyes tehát, hogy az egyház bocsánatot kér mulasztásaiért Istentől, az emberiség nyilvánossága előtt, hiszen - mint emberi közösségnek - voltak súlyos vétkei a történelem folyamán. De azt is megállapíthatjuk, hogy minden nagyobb emberi csoportnak, világnézetnek vagy vallásnak megvoltak a maguk - emberségükből következő - súlyos mulasztásai. Viszont senki sem tett annyit az emberiségért, mint a kereszténység, illetve a katolikus egyház. - Remélhetjük, hogy a többi közösség, párt, vallás vagy világnézeti csoport is eljut arra a bölcsességre és alázatra, hogy ki-ki megvallja saját mulasztásait.

A mi bocsánatkérésünkről

Az előzőekben, amikor egyrészt pontosítottuk, másrészt a maguk történelmi társadalmi összefüggésébe állítottuk az egyház bűneiként leggyakrabban emlegetett eseményeket, sok szempontból „védelmünkbe vettük” az egyházat. Ez jogos. De a mondottak akkor felelnek meg az igazságnak, az evangélium szemléletének és az egyház szándékának, ha gondolatmenetünk a helyes magunkba nézéshez, a másokkal való kiengesztelődéshez, illetve a lelki megújuláshoz vezet.

Bár a szélsőséges egyház elleni vádaskodá-

sokat vissza kell utasítanunk, de mindig újra meg kell vallanunk, hogy az egyház bűnös emberekből áll, és követett és követ el súlyos tévedéseket. Az egyház gyengeségének titkát akkor sejtjük meg a maga valóságában, ha önmagunkba nézünk és rádöbbenünk, hogy mi is minden nap botló emberek vagyunk. És akkor jogos feltennünk a kérdést: Vajon mi, a magunk körülményei között, gyakran nem hasonlóan hibázunk-e, mint azok, akik az egyház egy-egy sajátos korszakában úgy éltek, hogy viselkedésüket a történelem az egyház csödjeként, bűneként tartja számon. - A mi mai mulasztásunk sokféle lehet: hogy hanyagul végezzük munkánkat, hogy nem építjük aktívan egyházunkat, plébániai közösségünket, hogy nem vagyunk a szeretet tanúi, a hit apostolai, hogy nem eléggé építünk jézusi kapcsolatokat más vallású vagy másként gondolkozó embertársainkkal stb.

Így kérjük tehát bocsánatot Istentől és minden embertársunktól, akiket az egyház történelmi vagy jelenbeli bűnei, vagy a mi kereszténytelen magatartásunk, tartanak távol Jézustól és az egyháztól.

A Szentatya - 2000 nagybőjtjében nyilvánosan tartott - bocsánatkérésének gondolatait követve kérjük bocsánatot elsősorban saját bűneinkért:

Hogy sokszor „ahelyett, hogy a hívő élet tanúságát adtuk volna a világ számára, úgy gondolkodtunk, cselekedtünk, hogy ellen-tanúságot tettünk”; s így felelősek vagyunk abban, hogy sok embertársunk, rokonunk nem közeledett Jézushoz, az egyházhoz, vagy egyenesen eltávolodott tőlük, vallástalaná lett;

hogy „megoszlottunk egymás között, kölcsönösen elítéltük és támadtuk egymást” - akár a katolikus egyházon és helyi közösségünkön belül, akár a különböző hitvallású keresztények közösségeiben, vagy a nagy emberi közösségben;

hogy gyakran - esetleg éppen a hitről, egyháztól vitatkozva - „engedtünk a türelmetlenségnek, és nem követtük a szeretet parancsát”;

hogy szavainkat, tetteinket gyakran a góg, a gyűlölet, az uralkodási vágy, a más vallásúak, fajúak, gyengébb társadalmi csoportok iránti el-
lenségkedés vagy lenézés vezérelte;

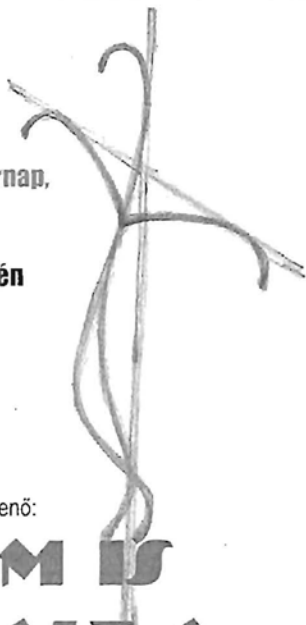
hogy sokszor nem ismertük fel Jézust a más neműben, fajúban, a szegényben (a hajléktalanban, a menekültben, a cigányban), a ruhátlanban, az üldözöttben!

Ha beismerjük a tegnap bukásait, s tudunk hinni Isten bennünket – gyengeségeink ellenére – elfogadó szeretetében, akkor készebbek leszünk arra, hogy megértéssel legyünk mások hibái iránt, elinduljunk a megújult élet, a szeretet és a testvéri párbeszéd útján: a kereszténység megújulásának útján.

S mit tegyünk, amikor az egyház bűneit szemünkre vetik?

Ha embertársaink az egyház bűneit – ahogyan gyakran halljuk: egyoldalúan, és hiányos ismeretek alapján – emlegetik, először is próbáljuk megérteni őket (mi az, amiben igazuk van!), s fájlalni, hogy az egyházban valóban sok mulasztás történt és történik. Esetenként – ha ily módon ki tud alakulni köztünk a párbeszéd – nem is kell többet tennünk. Máskor, illetve a kapcsolat megfelelő fokán, kell tudnunk tisztázni a vádak egyoldalúságát (ehhez is szeretnének segítem a fenti szempontok); illetve miközben megvalljuk az egyház gyengeségeit, kell keresnünk a módot, hogyan mutathatunk rá az egyház, illetve a jézusi élet lényegére, s törekedjünk arra, hogy az ilyen témákról folyó beszélgetés is a hit felé vezető lépcsővé váljon!

2006. április 9-én, Virágvasárnap,
dél előtt 10 órakor
az endródi templomban
a virágvasárnapi passió helyén
felhangzik:

Sillye Jenő:

**ÉRTEM IS
MEGHALT A
KERESZTEN**
- ORATÓRIUM GITÁROKRA ÉS
ÉNEKANGRA-

Előadják:
a debreceni Szent Anna Székesegyház énekesei

NEMZETI IMAÉV

Magyar litániák

Litánia magyarságunkért, a hit ajándékáért

Istenünk, a Te meghívásod tudata mindig reménységet ad, a legkilátás-
talanabb helyzetekben is tudunk hinni abban, hogy Te, a leghatalmasabb Ur,
aki küldetését adtál nemzetünknek, erőt is adsz a fennmaradásra. Adj nekünk
párfogásodba vetett bizalmat, hogy ebből naponként és korszakonként meg-
újult erővel legyünk képesek önzetlenül cselekedni a közösségért, akaratom
szerint. Ámen.

Urunk, segítsd nemzetünket, hogy elegendő pap és szerzetes legyen a plébá-
niák ellátására.

– **Erősítsd meg hitünket, Urunk!** (minden fohász után mondjuk!)

Juttasd el az evangélium fényét a legelrejtettebb településekre is!

Élénkítsd fel az emberek szívében a legfontosabb igazságokra irányuló hiány-
érzetet, hogy minél több család áttörhesse magát a tömegkommuni-
káció romboló hatásán.

Add, hogy eleven példaként hasson törekvéseinkre magyar szentjeink élete és
számtalan küzdelme hazánkért, egyéni és családi életszentségükért.

Segíts, hogy minden történelmi nehézséget próbatételként fogjunk fel és így
próbáljunk helytállni bennük.

Add, hogy a közös hitvallás testvérisége az emberi ellentét felé emeljen ben-
nünket.

Segíts, hogy nemzetünkön teljesülhessen Szent Fiaid terve, mellyel a világ min-
den népének megtérítését az apostolokra bízta.

Segíts olyan vezetőket országunk élére, akik minden erejükkel az igazságos-
ság, a tisztesség, a lelkiismeret és az alapvető keresztény erkölcsi
értékek szerint igyekeznek formálni a közgondolkodást.

Ne engedd gyermekeinket hitetlenül felnőni.

Fékezd meg Istenünk a szekták és minden rólad hamis képet festő irányzat
térhódítását.

Adj egyháznak olyan példaadó erkölcsi tisztaságot, amely vonzó tud lenni az
egészséges lelkiismeretű emberek számára.

Adj püspökeinknek, papiainknak, híveinknek olyan apostoli lelkületet, amel-
lyel folytathatják az apostolok küldetését.

Erősítsd meg a szenvedőket, hogy felfogják szenvedésük értékét, türelemmel
viseljék és örömmel ajánlják fel a Te országod nagy céljaiért.

Segíts valamennyiünket, hogy nagy megbecsüléssel vegyük körül idős, beteg,
magányos és bajba jutott testvéreinket, meglátva bennük Krisztus
arcát.

Add meg egész nemzetünknek az imádság és az áldozatvállalás lelkületét.

Világosíts meg mindannyiunkat, hogy történelmünk tanulságait a Te szempont-
jaid szerint tudjuk értékelni.

Add, hogy családjaink vállalják a téled érkező bőséges gyermekáldást, és fele-
lősséggel fogadják az élet ajándékát.

Urunk, szabadítsd meg népünket a rosszindulatú, értékromboló, a sötétség
küldetésében járó hatalmaktól.

Add meg, hogy a magyar jövő egyértelműen keresztény jövő legyen.

Urunk, Jézus Krisztus, teljesedjék be rajtunk terved, hogy egész nemze-
tünk elfogadja az evangéliumot, és egyházad által törekedjék az üdvösség
elnyerésére, addig pedig a keresztény élet szemlélet elsajátítására és elterjesz-
tésére, aki él és uralkodik mindörökké. Ámen.

Nagyböjti lelkigyakorlat:

Endrődön és Hunyán: április 3-4-5-én (hétfő, kedd, szerda)
Vezető: Czank Gábor békésszentandrás káplán

Az 1% felajánlása:

0011

MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ

Nagyhét és Húsvét templomainkban	Endrőd	Hunyán	Gyoma
Virágvasárnap	10, 18	8	10
Nagycsütörtök, az Utolsó Vacsora miséje	18	16	18
Nagypéntek			
keresztút az Úr szenvedése	9 15	16,30 17	17,30 18
Nagyszombat			
Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás miséje, körmenet	8-18 18	9-15 15	9-18 18
Húsvétvasárnap, Húsvéthétfő	10, 18	8	10

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Söcző Géza

SZENT ADALBERT (BÉLA)
püspök és vértanú

Ünnepe: Április 23.

*Libice (K-Csehország), 956 k.

†Tentiken (Danzig közelében) 997. Április 23

Adalbert neve eredetileg Vojtech, és a kelet-csehországi Libice várában született 956 táján a szlavis nemzetségből. Anyja, Adilburg I. Henrik rokona volt, így a szász uralkodói családhoz rokoni szálak fűzték.

Mivel a hét fiú közül a hatodik volt, szülei a súlyosan megbetegedett gyermeket Istennek ajánlották, ha felgyógyul. Vojtech kezdetben otthon nevelkedett, majd Magdeburg híres katedrálisiskolájába küldték tanulni (972).

Az érsek, Adalbert is figyelemmel kísérte a nevezetesebb növendékek tanulmányait. A 15-16 éves Vojtech bérmálásban kapta az érsek nevét, aki lelkiatyjaként támogatta a fiatalembert. Férfitársa derekán maga Adalbert is lelkiatyjává, aiai barátjává vált két kiemelkedő személyiségnek: Szent Istvánnak és III. Ottó császárnak.

981-ben visszatért Prágába, ahol két év múlva a város első püspöke, Dietmár pappá szenteli.

Néhány hónappal később, Dietmár súlyosan megbetegedett, s Adalbert szemtanúja volt a püspök szörnyű lelkiismeret-furdalásainak, kínos haláltusájának, őszinte bűnbánatának. Dietmár ugyanis ekkor döbbsent rá, hogy rossz pásztor volt, mert engedett a világ csábításainak. A fiatal pap ekkor ébredt lelkipásztori felelősségére. „Még azon éjjel vezeklővet öltött, fejére hamut szórt és imádkozva végigjárta az egyházakat, vagyonát szétosztotta a szegények között, magát pedig teljesen Istennek ajánlotta.”

Az üressé vált püspöki székre II. Boleszláv, a papság és a nép őt választotta püspökké.

A Veronában, 983. május hó folyamán tartott birodalmi gyűlésen II. Ottó császár megerősítette püspöki székében. Adalbert alázatos egyszerűségben érkezett vissza Prágába, szívében komoly elhatározással: nyájának igazi pásztorra les. A városba gyalog, mezítláb vonult be, jelezve a legkisebbek, a szegények iránti szeretetét. Támogatta a nélkülözőket, beteget. Annál nehezebb dolga volt, amikor hívei életvitelét akarta megjavítani. Minden erejével arra törekedett, hogy népet az igaz kereszténységre vezesse. A pogány csehek szilárd vallásossága miatt nem fogadták el. Hat év küzdelem után, arra jutott, hogy Jeruzsálembé zarándokoljon és magányban

töltse életét. Mivel Rómában szétosztotta pénzét csak Monte-Cassino híres monostoráig jutott. Az apát javasolta, hogy inkább Rómába menjen és az aventinói görög kolostorban éljen (990).

A manzi érsek kérésére Magyarországon keresztül visszatért 12 barát kíséretében, (992 őszén) ám a prágaiak a kezdeti szíves fogadtatás után ismét ellene fordultak, most is minden törekvését megghiúsították. Nem tartották meg az ünnepeket, nem tisztelték az egyház menedékkjogát. Ekkor ismét elhagyta püspöki székét, Rómába indult. Előtte azonban 993. január 14-én fölavatta a breznovi monostort. Az első szerzetesek többsége Rómából jött Prágába Adalbert kíséretében.

Már 988 előtt többször megfordult Magyarországon, Géza fejedelem udvarában. Adalbert Istvánt, a trónörökösöt a bérmálás szentségében részesítette. Rómába ment; Rómából jövet valószínűleg többször keresztülhaladt hazánkban, és időzött a fejedelmi udvarban. Adalbert 994 telén Aachenbe ment a fiatal III. Ottó császárhoz, és itt, majd 996-ban Mainzban sokat beszélgetett vele. 995 őszén Adalbert társait az ellenpárt legyilkolta, breznovi szerzetesei pedig Magyarországra jöttek, és Szent Márton-hegyén (Pannonhalmán) Géza fejedelem, majd az ő halála után István támogatásával monostort építettek. Adalbert 996 őszén fölkereste Nyugat-Európa leghíresebb szentjeinek sírját (Szent Márton, Szent Benedek, Szent Dénes, Szent Mór). A karácsonyt Kölnben töltötte III. Ottó császárnál, majd útnak indult Gnieznoba, és onnan hajóval Gdanskba utazott. Két társával kelet felé hajózott a tengeren a poroszok közé, és ott tértett, 997. április 23-án a miseáldozat

után nyolc porosz tört rájuk, és lándzsával megölték Adalbertet. Adalbertet először a gnieznoi katedrálisban temették el, tetemét a csehek 1036-ban magukkal vitték Prágába. 999-ben avatták szentté. Erekléit Prágában, Esztergomban és a római Szent Bertalan-templomban őrzik. Esztergomban az első székesegyházat az ő tiszteletére építette Szent István király 1010-ben. Az Esztergom-Budapest Főegyházmegye védőszentje. Szobra az esztergomi székesegyház oltárán látható, kezében a vértanúságot jelképező három lándzsával.

Az endrődi templomban az ún. „iparos” sekrestye ajtaja fölött látjuk Vajk (későbbi Szent István) megkeresztelkedését, amelyet Szent Adalbert püspök végez, ill. a jobboldali bejárat felett található a Szent Adalbertet ábrázoló festett ölomüveg-ablak.

Köszönet a bizalomért

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola Igazgatója: köszöni a kedves szülőknek, hogy ezt az iskolát választották.

A leendő első osztályosok válogathattak a sok egyéb lehetőségek közül is - német, angol nyelv tanulásból, az emeltszintű matematikából, vagy a különtornából.

A bővített iskola még több helyet biztosít a kiscsoportos foglalkozásokhoz is.

Megemlékezés az áldozatokról

Mint minden évben, az idén is március 20-án megemlékeztek az endrődi templomban szentmisével az 1935-ös csendőrsortűz áldozatairól. Mise után a hívek kivonultak az emlékműhöz koszorúzni, virágot elhelyezni, gyertyát gyújtani. Az Önkormányzat nevében Dr. Dávid Imre polgármester és Dr. Csorba Csaba jegyző is részt vett a szentmisén, és elhelyezte a tisztelet és kegyelet koszorúját. Az egyházközség nevében Iványi László plébános koszorúzott.

EGY DÉDUNOKA MEGHATÓ MEGEMLÉKEZÉSE

A hűség jutalma

Felemelő szép ünnepségnek volt tanúja Endrőd község tanácssterme. Az előjáróság, képviselőtestület és községi alkalmazottak jelenlétében adta át Tóth János községi kertésznek dr. Sorbán Jenő járási főszolgabíró bajczai Beliczey Miklós főispán megbízásából a m. kir. Földművelésügyi miniszter elismerő okiratát és 80 pengő pénzjutalmát. Sorbán főbíró magasszárnyalású beszédben mutatott rá a munka szeretetére, kötelességszerű vállalására és hűségese teljesítésére. A mai időben – mondotta Sorbán főbíró – sokan menekülnek a rendszeres, állandó, alkotó munkától. Kevés fáradtsággal nagy keresethez szeretnek jutni az emberek. A liberális világnézet „könnyűélése” és kapzsi felfogása érvényesül sok helyütt, szellemi, és fizikai munkások seregében egyformán, pedig ebben a szörnyű világégésben – az ithoniatk alkotó, serény, minden erőt kimerítő munkásságának kell pótolni a szörnyű pusztítás felmérhetetlen értékeit.

Örömmel köszönti a jubiláns Tóth Jánost, aki 38 éves községi szolgálata alatt soha nem csökkenő energiával, tetőtől-talpig becsülettel megbízhatóságával példaként áll a község minden alkalmazottja és polgára előtt.

A jelenlévők élénk helyesléssel kísérték a főbíró valóigaz fejtegetéseit, és lelkesen üdvözölték a kitüntetett községi kertészt, aki meghatva mondott köszönetet a nemvárt kitüntetésért. Mi is meleg szeretettel köszöntjük János bácsit, a katolikus Népszövetség többmint 30 éves csoportvezetőjét, s az eucharisztikus férfi-liga buzgó, érdemes tagját. A jó Isten még nagyon sokáig áldja meg erővel egészséggel.

(Megjelent a Hármas Körös
1941. év X. hó 15-i számában)

Megemlékezés Tóth János kertészről és családjáról

Tóth János született: Endrőd, 1871. május 25., elhunyt: Endrőd, 1951. december 27. Felesége: Bula Mária született: Endrőd, 1876. március 25., elhunyt: Endrőd, 1953. július 10.

Gyermekeik: Tóth János 1904-1968, Tóth Mária 1905-2000, Tóth Lajos 1911-1949, Tóth Elek 1911-2002

Tóth János községi kertész

A Hármas-Körös újság 1941. évi számában megjelenő újságcikk méltó emléket állít dédnagyapám, Tóth János községi kertész emlékének, aki 38 éven át szolgálta szülőfaluját. A község kertésze lévén nagy szorgalommal, és elhivatottsággal végezte munkáját az endrődi liget, a „Népliget” karbantartása, szebbé tétele érdekében. Aradon tanulta mesterségét a Ménesi Magyar Királyi Vincelléri Iskolában, ahol a kertész szakma mellett elsajátította a borászat, és szőlészet tudományát is. 1902-ben fejezte be tanulmányait. Szakértelmét kitűnően hasznosította a liget, és a mellette lévő gyümölcsös karbantartása során. A megtermelt gyümölcsöt árverésen értékesítette, de az is előfordult, hogy házuk ajtajában kosárból árulta az almát a ligetben sétálók örömeire.

A gondozott liget sétányain szívesen töltötték szabadidejüket a község lakói, de a közepén lévő teniszpályán inkább csak a módosabb családok tagjai teniszeztek. Tóth kertész féltő gondnal és szigorral őrizte a liget rendjét, nem volt szabad füre lépni, vagy a bokrokról, fákról ágat szakítani.

Saját tulajdonú szőlős és gyümölcsös kertje a Kondorosi úti szélmalom közelében lévő, úgynevezett Hunya-kertben volt. Edesanyám gyakran vitt a nagypapának ebédet, amikor hajnaltól késő estig a szőlőben tevékenykedett.

A Tóth család első lakása a „Kálvária” közelében volt, ahonnan igen hosszú utat kellett megtenni a családtagoknak a „munkahelyig” illetve az iskoláig. Nagymamám elmondása szerint télen iskolába indulás előtt egy-egy kemencében, héjában sült meleg krumplit kaptak a gyerekek a kabát zsebbe, amely kesztyű helyett szolgált, de meg volt belőle az uzsonna is.

Később beköltözött a család

a Népliget mellett lévő családi házba (később Borbély Sándor igazgató úr lakott ott családjával együtt), amely a község tulajdona volt. Az utolsó átlomás a Hősök tere 4. sz. alatt lévő lakás volt, melyet a családtagok napszámok segítségével 1924 tavaszán építettek újjá.

A Tóth házaspár végső nyughelye a Szarvasvégi temetőben lévő családi sírhely...

A 38 éves, hosszú szolgálat után a legidősebb fiú, János vette át a stafétát és folytatta egy ideig a kertészkedést, a liget karbantartását. Később a gyomai Gépállomáson dolgozott lakatosként, és 1968-ban meghalt a háborúban szerzett tüdőbetegségben. A következő gyermek Mária, (Árvai Imréné szeretett drága nagymamám), kertész Marikaként emlegették – hosszú, dolgozó élete során követte édesapja példáját, hiszen a Zrinyi Ilona utcai családi háza kertjében a gyümölcsfák alatt minden évszakban nyíltak a virágok, melyeket gyakran a piacon adott el. De a piacnak ettől fontosabb funkciója az volt, hogy ismerősökkel, barátokkal találkozhatott, beszélgethetett. Azt hiszem, nagyon sokan tiszteltük és szerettük őt, nagymamám.

1911. április 6-án ismét gyarapodott a Tóth család. megszületettek az ikerfiúk, Lajos és Elek. Lajos szabó szakmát tanult, Elek a kertész szakma felé kanyarodott, de ő már magasabb szinten is képezte magát, hiszen a négy elemi és 8 gimnázium elvégzése után Budapesten mezőgazdasági-mérnöki és gazdasági szaktanár diplomát szerzett. Életét a kutatásnak szentelte, jelentős eredményeket ért el a gyümölcsfajtaik nevesítésére, új szilvafajták kikísérletezése terén. Ismereteit szakkönyvekben tette közzé.

Elődeink példája nyomán öröklődik tovább családunkban a kert, a növények szeretete, de sajnos a felgyorsult világunkban ma már egyre kisebb kertekben tudjuk megvalósítani álmunkat, nagy- és dédszüleink álmait.

Békéscsaba, 2006. február 10.

Varga Ferencné született Uhrin Katalin Magdolna (dédunoka)

EGY ENDRŐDI FŐKERTÉSZ EMLÉKÉRE (Tóth János 1871. 05.25 – 1951. 12.27)

A Gyomaendrődi Polgármesteri Hivatal főkertésze – Dobó Anita – 2005-ben felkért, hogy két városi liget, az Erzsébet és a Népliget fakataszterét mérjem fel és a felújításra vonatkozó fejlesztési javaslatokat készítsem el.

Amikor az ember ilyen feladatokat kap (remélem más is), én megtiszteltetésnek veszem, és nem csak egy mechanikus begyakorlott munka szellemében kezdem el, hanem a történetével is szeretnék tisztában lenni, mert ezt egyszer valakik megalkották.

Érdekel, hogy mikor telepítették e gazdag faállományú ligetet, és ki tervezte ide a Hármas-Körös páradús kitűnő klímájú területére, Endrődre. Az is érdekel, hogy kik ápolták és őrizték meg közel 100 éven keresztül az utókor számára, kik voltak azok a természet- és emberszerető szakemberek, akik szakmai tudásuk mellett szívükön viselték a Népliget eddigi sorsát.

Szerencsém volt, mert egy Endrőről származó kedves kolléganőm – Vargáné Uhrin Katalin – felfigyelt a munkámra, és egy napon különös dokumentummal lepett meg, ugyanis az ő dédapja volt a II. Világháború előtti utolsó főkertésze Endrődnek. Ő volt Tóth János bácsi, aki 38 évig állt a község szolgálatában mint főkertész, és többek között ő viselte gondját a Népligetnek is. Igen, a liget a Népligete volt, úgy az „uraknak”, mint a köznépek is.

A 38 éves szolgálatáról szóló újságcikk szépen méltatja, elismeri értékes munkáját.

Az Ő egykori elbeszélését és emléket a dédunokától tudhattam meg, hogy egykoron a napszámok ültették a népligetet, amelynek teniszpálya volt a közepén.

Ennek tudatában kezdtem megbízatásom a Népliget faállományának felméréséhez, átvizsgálásához. Tóth János munkája, a természethez fűződő hite és szeretete szinte minden fánál eszembe jutott, s ekkor határoztam el, hogy javaslataim között elsőként fogom leírni, az öreg fák védelmét, megőrzését, még ha kiszáradt akkor is! Nem szabad kivágni csak a biztonságos visszavágását kell elvégezni a fáknak, mementőként meg kell hagyni, hiszen egy nagyszerű ember, főkertész emléket is őrizni valamennyi fa.

Én személy szerint nagyon örülök, és hiszem, hogy János bácsi is ezt tenné, hiszen egy kitűnő, fiatal utódja akadt Dobó Anita városi főkertész személyében, aki nagy lelkesedéssel és hittel újra felállalta és szívén viseli az öreg Endrődi Népliget sorsát.

Szelekovszky László

Endrőd néprajza

Közelítő: Szonda István

Gergelyjárás

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi rovatunkban az endrői lakodalmi hagyományokból közlünk (sajnos csak néhány) töredéket. A lakodalom a falusi társadalom fontos közösségi eseménye, mely által az ifjú pár befogadást nyert nemcsak egymás családjába, hanem a falu felnőt, teljes jogú tagjai közé. A házasságkötés, az új család alapítása mindig fontos eseménye volt az emberi életnek. Az élet nagy szükségei közül ez a második helyen áll. A lakodalom szertartásának „tudorai” a násznagyok, a későbbiekben a vőfények voltak. A násznagyok a család rokonságából kerültek ki, a vőfények már fogadott, sokszor a családhoz nem tartozó, jó hangú és jó verselő természetű emberek voltak. A vőfények rigmusaikat elődeiktől tanulták és versfordulataik egyik nemzedékről a másikra szálltak. A következőkben a menyasszony és vőlegény búcsúztatókból és köszöntőkből idézünk. Az utóknak ezeket a szövegeket Vaszko Irén gyűjtötte és jegyezte le.

„Beköszöntő a menyasszonyi háznál:

Ma hajnalban alig, hogy virradt a reggel,
Összegyülekeztünk szép számos sereggel,
Jöttünk aztán tisztos hajlékukhoz végre,
Kedves menyasszonyunk tiszteletére,
A násznagy urakhoz van egy kis kérésünk,
Ott kint várakozik szép sereg vendégünk,
Legyenek szívesek őket befogadni,
Mi sem fogunk érte adósok maradni.

Búcsú a lányoktól:

Hajadon pajtásim, szűz virágok, lányok,
Amikor töletek nagy sirva elváltak,
Egyben nektek szívből, egyet kívánok,
Adja a teremtő, ki gondol ránk sokat,
Találjátok meg hamar párotok,
Akivel járjátok együtt utakat,
Boldogság mezején szedvén virágokat,
Hogy ez megtörténjék, én is esedezek,
Szeretett lánytársak az ég veletek.

Búcsú a legényektől:

Álljatok elémbé sok híres legények,
Akkor személyemet gyakran szemléltetek,
Sokszor nekem annyit, szépet beszéltek,
De mégis hiába nem lettem tiétek,
Már jó egészségben elhagylak titeket,
Az ég áldása legyen hát veletek.

Új pár köszöntő:

Tisztel vendégsereg,
Kérek egy kis csendet,

Mert így lesz értelme,
Rövid beszédemnek,
Most nemcsak a nyelvem szívem is beszél,
És a jó akarat, amely énbennem él.

Szívem kívánságát, szép szavakba öntöm,
És mindnyájunk nevében, az új párt köszöntöm,
Ök most léptek az új élet útjára,
Ragyogjon rájuk a boldogság sugara.

Szívemből kívánom az ifjú párnak,
Szerezzenek ők sok örömet egymásnak,
Legyen életük hosszú, boldog, áldott,
Hogy soha meg ne bánják ezt a házasságot.

Ök rájuk ürítsük poharat mindnyájan,
Kik vigadozunk ebbe a szobában,
Bennem jó szándék van, kezem sem remeg,
Kövesse példámat a szép vendégsereg.

Felköszöntő-vőfény önmagáért:

Illő az üveget nékem is felvenni,
Tisztelt barátaimat és mindenkit szeretni,
Azért hivatott meg e háznak gazdája,
Hogy álljak vendégi mulattatására,
Mulasson hát ki-ki, és öröme legyen,
Tánra férfi, asszony, leány készen legyen,
Előbb is magamért egy kortyot iszom,
E köteleességet senkire sem bízom,
Éljen én!

Köszöntő (töredékes):

Piros rózsza bubola,
A vőlegény viola.
A pecsenye iró-piros,
Menyasszonyunk barna-piros.
Vőlegényünk sem utolsó,
Szeme, szája szép mosolygó.
Gyöngykoszorú a fejemen,
Semmi bú nincs a szívemen.

Az indulásra való felhívás:

Megkapta immáron az új pár az áldást,
Majd otthon isszuk meg rá az áldomást.
Azt üzeni általam a kedves szakácsné,
Ha még soká várunk, mind elpuhul a lé.
Tessenek, hát szépen sorba állni,
S a menyasszony, vőlegény után elindulni.
És, hogy jóízűen kezdjék meg a tálat,
Kívánok szívemből nagyon jó étvágyat!”

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemenőék, oserépkályhák, kandallók,
kerti sütők építését határidőre, kifogás-
talan minőségben vállalom! Megrendelés
alapján egyedi kivitelben!

Neubort László kandallóépítő,
Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

SIRATÓ

Adattár a „SIRATÓ” földrajzi helynévhez - III. rész

„EGEI ZUG a 'ZÖLD LAPOSI legelőre éjszaknak be nyulva, -EGE faluról neveztetve, - másként hívják SIRATÓ ZUGNAK is, öly hagyományról, miként, a 'tatárjáráskor a' közeli EGE faluról oda vonulván a' lakosok egy része, a' mint a' falu elpusztított, ott siránkoztak a' bevonultak.” /Békés megye Pesty Frigyes helynévgyűjtésében Bev. S. jegyzetek; Jankovich B. Dénes Békéscsaba, 1983. 48 old./

SZARVAS SIRATÓ „vizer SZARVAS város határában, Békés megyében.” /Pesty Frigyes: Magyarország helynevei, története, földrajzi és nyelvészeti tekintetben Bp., 1888. 326 old./

„SIRATÓI SZÖLLŐK –valószínűleg gúnyos elnevezés, mert sok szikes földje van.” /Pesty Frigyes helynévgyűjtése Békés megyében Szerk.: Jankovich B. Dénes Békéscsaba, 1983. 95 old./

SZARVAS várostól DK-re egy kiszáradt hajdani ér, (illetve Körözs meder) nagy kanyarulatában; SIRATÓ – SIRATÓ – BEZINAI SZÖLLŐK, Szarvas – Orosháza vasútvonalon SIRATÓ vasúti megállóhely. /Békés megye 1980. évi hivatalos térképén/

TÜRKEVE belterületen 18-19. századi elnevezés, közel az akkor még élő-Berettyó folyóhoz; SIRATÓ-ZUG, mint lakott hely /Bellon Tibor: Nagykunság Bp., 1979. 168 old./

SIRATÓ ZUG 28.139 TÜRKEVE jelű helynév /Pesty Frigyes helynévtárából I. Jászkunság Megyei Könyvtárak Kecskemét-Szolnok, 1978./

1828. évi térképen (melléklet) a BERETTYÓ jobb partján betorkolló hajdani KADARCSA ÉR torkolat előtti nagy kanyarjában; „SIRATÓ-ZUG”. /Szülőföldem, Túrkeve Szerk. Csajbók Ferencné Túrkeve, 2001. 193 old./

Sering, Siring forog, örvénylik /Háromszék m./, Nézd csak Pista, hogy siring ott a víz' /Alföld/. Seringezik, Siringezik: forog, örvénylik /Háromszék m./, össze siringezik, összesodródik /a fonal/ Székelyföld/, Seringő, Siringő: örvény, vízforgó /Székelyföld, Alföld/, szerpentin út /Háromszék, m. Csik m./ Serit, Sirit, Serit, Seritt, Siritt: sűrít, sűríteni /Szatmár megye Nagybánya/, /Háromszék m./, sűrít: Nagykunság, Seringöz, Siringöz: Seringözik, Siringözik: örvénylik, serit, seritt, sirit, siritt: sodor, pödör /Cegléd, Székelyföld, Udvarhely m. Háromszék m., Brassó m. Hétfalu, Siritt a folyó/ ahol sebes a folyása /Háromszék m./ Serittő, Sirittő: örvény, vízforgó /Háromszék m./, /Szinyeyi József: Magyar tájszótár II. Ó-Zs. Bp. 1897-1901. 374-375 old./

Siringő vagy Sirittő: vízforgó, keringő, örvény /Krizsa János: Erdélyi tájszótár 1926. Gladiátor Kiadó Bp., 1996. 87 old./ Erdélyi magyar szótörténeti tár XI.R-Szaj. Bp., -Kolozsvár, 2002. 771-772 old./

Sirit – fordít /Kallós Zoltán-Szabó T Attila: Balladák könyve

Bukarest, 1971. 652 old./

Siringetett, siringet – fordított, fordít, Siritett-sirit, fordít. Megsiritette-megsuhintotta, Sirülhetett-sirül-fordul, fordulhatott, Odasirült-odaforodult, Megsirült-megfordult, Felsiritette- felfordította, Elsirült-elfordult, Ki es sirült-kifordult, Siringettni-forgatgati, Siritsd-forditsd /Kallós Zoltán: Világszárnya moldvai magyar népmesék Studium Könyvkiadó Kolozsvár, 2004. 22, 34, 46, 56, 76, 80, 120, 143, 146, 147, 148, 158, 178-179, 207, 227, 251 old./

„Hang nélkül, zaj nélkül, sietve mint egy rakás egér sirültek ki a gyermekek az ajtón” – „Azzal választ se várva sirülni kezdett föl a házhoz szaporán” /Vass Albert: Zsoltár és trombitászó Örökösök Pomáz, 2003, 275, 316 old./

„Mikor a sár igen ragadós mázgás, hajlós fűzfavessző végre sárgombócot szúrnak, s versenyre kél a gyermekcsapat, ki tudja messzebb vagy magasabbra hajítani a vesszővel MEGSERDITETT sárcsomót”. 28 old. /Bangó Aliz: Az agyag gyógyító ereje I. 22-31 old. In Rálátás Zsáka község helytörténeti kiadványa V. évf. 2. sz. 2004. II. negyedév/. Gyomáról, Köröstarcsáról is emlékezetes számomra ez a játék gyermekkoromból.

Kiss Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára I-II. Budapest, 1988. kiváló művében nem említi meg a Berettyó-Körös menti „Sirató” helyneveket /mintahogy a „Danca” vízföldrajzi helyneveket sem, a „Mirhó”-t is jóval kevesebb előfordulásban/, csupán Nagykörös régi temetőjének „Sirat” valamint Magyarándor, Apc, Pásztó /Nógrád m./ területén álló „Siratóhegy” helyneveket adja meg, mint a „sirat”, keseregve emleget ige folyamatos melléknévi igenevének értelmében használatos eseteket.

Cs. Szabó István

„ SZONDER ”

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETE IS.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

EGYEDI CIPŐGYÁRTÁS!

34-től 48-as méretig
női és férfi alkalmi és utcai modellek.

DEFORMÁLT LÁBRA IS, igény szerint.

Természetes alapanyagokból,
Rövid határidőre készítjük a cipőket.

MÉRETFELVEVŐHELY: HUNGELL KFT
Gyomaendrőd, Fő út 140/2. Tel.: 06-30 283-42-60

„BÁTRAN ÉS GYŐZELMI HITTEL LÉPJÜNK EGY ÚJ KORSZAKBA”

A címbeli madáchi gondolat hatotta át a FIDESZ XIX. Kongresszusát március 19-én a tavasz első napján.

A kongresszus napirendjén a 2006. évi országgyűlési választás, miniszterelnök és miniszterelnök-helyettes megválasztása és a Cselekvő Nemzet Programjának ismertetése volt. Ez a program 3 millió magyar ember véleményét ötvöző, munkaalapú gazdaság nemzetegyesítő programja, amely megsokszorozza az ország erejét, értékeit, sikereit. „Egy kormány csak akkor sikeres, ha az emberek is sikeresek és jobban élnek...”

A program lényege: siker és szolidaritás. A siker alapja pedig a „munka és az összefogás” hangsúlyozta beszédében Orbán Viktor, akit a kongresszus megválasztott miniszterelnök-jelöltnek, és helyettesének pedig Mikola Istvánt.

A Cselekvő Nemzet Programjának legfontosabb gondolatai, fejezetei (a teljesség igénye nélkül):

A munka a biztos megélhetés garanciája.

Állítsuk saját lábára a magyar gazdaságot, több tőkét a kis és közep vállalkozásoknak, a szolidáris gazdaságpolitika nem hagyja, hogy a hazai vállalkozások versenyhátrányba kerüljenek.

Magyar gazda, magyar föld. A termőföld maradjon magyar tulajdonban, kedvezményes hiteleket a magyar gazdáknak. A gazdák önkéntes összefogásának, beszerzési, tárolási, feldolgozási és értékesítési társulások létrehozásának támogatása.

Gyors és biztonságos közlekedés, megfizethető áron. Közúthálózat felújítása, közlekedésfejlesztési program, autópálya-építés hazai és uniós forrásokból finanszírozva.

Busztraszások járműparkjának korszerűsítési támogatása.

Az otthon, mindenki saját birodalma. Új Széchenyi terv, lakásprogramja, bérlakások építése, Panel plusz program, lakáskorszerűsítés társas és családi házakban.

Félelem nélküli élet, a kiszolgáltatott emberek (idősek és gyermekek) fokozott védelme.

Több felkészült, becsületos rendőrré van szükség.

A főváros a nemzetért, és a nemzet a fővárosért. Budapest a magyar nemzet, az európai és a magyar kultúra fővárosa legyen.

A vidék sikere nélkül nincs magyar siker. Életerős vidéki városok és falvak, az Új Széchenyi terv keretében lehetőséget kapnak a náluk

működő kisvállalkozások számára, munkahely-teremtési támogatásokra, és az uniós forrásokból közlekedésfejlesztési támogatásokra.

A család, ahol a szolidaritás megszületik. A család erőforrás. Ha erősek a családok, erős a nemzet. Családbarát adózás, távmunka, rész-munkaidő-program, 14. havi nyugdíj.

Szolidaritás és szabadság. A luxusprofit és monopóliumok árainak letérése. Az állam az állampolgárainak érdekében éljen törvény adta lehetőségeivel, szabjon gátat az áremelkedéseknek, ahol lehet csökkentse az árakat. Az áram, a gáz, a távfűtés, a gyógyszerek, a fővárosi és a helyi tömegközlekedés területén.

Népegészség - kevesebb beteg, könnyebb gyógyulás. A kórházak nem eladók! Az egészség nem üzlet! Az állam köteles garantálni az egészségügyi ellátórendszer működését.

Gyógyszertárak magyar kézben! Kiszámítható egészségügyi élet-pálya és fizetésemelés.

Tanulás. Lehetőség és munka gyermekeinknek. Az iskola és az oktatás és a nevelés intézménye. Olyan iskolákra van szükség, amelyek elvégzésével fiataljaink tisztességes munkát kaphatnak - a világ bármely pontján. Falun is otthon legyen az óvoda, iskola.

Szakképzés: munkára váltható tudás akkor lesz, ha a gyakorlati képzést megerősítjük, és bevonjuk a kis- és középvállalkozókat, gazdasági és szakmai kamarákat. A tanítás legyen biztos, megbecsült hivatás, pedagógus életpálya-program megvalósításával.

A Cselekvő Nemzet Programja a megvalósítások mikéntjét is tartalmazza, ezért nem üres ígéretek halmaza. Ez az első program a magyar demokrácia 16 éves történetében, amit nem politikusok, hanem az emberek véleménye alapján írtak, a Nemzeti Petíció, a Gazdasági Konzultáció, az Országértékelő beszélgetések és találkozó alkalmával szerzett információk alapján... Idősek, fiatalok, férfiak, nők, vállalkozók, munkavállalók, vidékiek, gazdák, mérnökök, munkások, orvosok, tanárok, művészek, politikusok vettek részt a munkában.

A Cselekvő Nemzet Programjának megvalósítását az április 9-i választásokon mindazok támogathatják, akik elmennek szavazni, és szavazatukkal a FIDESZ-t és a FIDESZ jelöltjét támogatják.

Császárné Gyuricza Éva

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Múlt – jelen – jövő

Beszélgetés

Oláh Elekné Hunya Margittal

Az idős asszony 1912. január 31 – én született. Most töltötte 94-ik életévét.

Az ok, hogy felkerestem: kíváncsi voltam, hogy egy sokat megélt ember, hogyan látja a jövőt, Magyarország jövőjét. Beszélgetésünk során mesélt nekem a múltból, a jelenről és egy elképzelt új Magyarországról.

Először arról beszélt, hogy milyen is volt az élet a II. világháború utáni Magyarországon:

„- Heten voltunk testvérek, de mára sajnos csak én maradtam egyedül. Családom 13 kis hold földön gazdálkodott. A háború utáni zavaros időben hétszer kellett tanyáról tanyára költöznünk, még meg nem épült Póhalmom a kis házunk. Ekkor úgy gondoltam, hogy innen már csak a temetőbe megyek. De az élet nem volt ilyen egyszerű, az 1945 – 1956 – ig tartó időszak, az maga volt a szenvedés a parasztember számára. Mindent be kellett adni a tsz – be, mert ha nem, börtönbe viszik az embert.

A férjem 14 évig dolgozott ott, én nem iratkoztam be, de így is dolgoznom kellett benne. De a legjobban az fájt, hogy 1952. február 12 – én el kellett hagynunk a tanyát. Ott maradt minden, a disznó, a kocsiszín, az istálló, a nyarász és az életünk egy darabja. Egy lóval és egy kocsival jöttünk el onnan. És a kiscsikóknak, még berohant a régi tanyára, és ott nyírított, sírt, ahogyan mi is. Aztán 1953-ban kiléphetünk a tsz-ból. Mi egy régi kulák földjét kaptuk, akivel sok vitánk volt, a végén újra visszakapta ő is a földjét, és mi is Póhalmot. De aztán jött újra a tsz, ami aztán újra csődöt mon-

dott, és a pénzesek elvettek mindent. Nekünk is csak egy kis föld maradt, de munkaeszköz az semmi. Ézért mondom azt, hogy itten háromszor fosztották ki az országot, 1945-ben, 1960 –ban és most.”

–És mikor tetszettek végleg Gyomára költözni?

„- 1970-ben, de nem akartam. Jobban szerettem volna kint maradni, hiszen nekem az volt az életem.”

- És ezután hogyan alakult az élete?

„- Hát erről nehéz beszélni, a férjem mindig azt mondta, hogy ne dolgozzak, mert az a legrosszabb, az a legrosszabb, hogy a feleség keres, az az ő halála után lesz annyit, hogy megélek belőle. Szerencsétlenségemre nem maradt szinte semmi utána. A nyugdíjam is jó hogy 30 – 40 ezer forint körül van, és tudja, hogy hány ember él most 30 ezer forintból? Családot nevel, de hogyan? Inkább életben próbál maradni. Orbán Viktortól, a miniszterel-

nőktől kaptam egy kis emelést. De mennyire bántották Orbán Viktort, hogy nekünk adott egy kis nyugdíjat, hogy felhozzon egy kicsit minket a nyomorból, a „nincsenből”. És mégis mindig avval támadták, hogy elvette tőlünk a nyugdíjat.

Sajnos az ember a rossznak hisz, de én mondom, hogyha továbbra is így halad az ország, akkor a végén nem lesz hazánk, ahol éljünk, és ahol fiataljaink családot alapítsanak. Mert, hogy él így meg az ember, a fiatal. Nincs munkahely, és négy év alatt süllyedt ide az ország. Nem tudják gyermekeink a hiteleket kifizetni, ha nincs miből.”

- És tessék mondani, hogyan látja a jövőt, fiataljaink jövőjét?

„- Ha a Fidesz nyeri a választásokat, csak adná az ég, akkor a jövő belátható lenne, nem mint most, hogy lassan már ételre sem telik. Osztoztatják itt a segélyeket, ami csak annyit tesz, hogy az emberek elhiszik a hazugságokat.”

- Látom, hogy a Fideszszel szimpatizál. Mikor kötelezte el magát?

„- Amikor Nagy Imre újrateremtésén Orbán Viktor ott, a tévéképernyő sarkában (nevet) felállt, és kimondta, hogy márpedig innen az oroszok menjenek haza. Ekkor én úgy a szívembe zártam ezt a kis embert, mintha a saját fiam lenne. Azóta én mindig rájuk adom a voksom, és csak a jó Istenke adja meg nekem, hogy most is el tudjak menni szavazni, és megéletem a Fidesz győzelmét, mert akkor nyugodtan halok meg, mert tudom, hogy gyermekeinknek jó élete lesz.”

- Köszönöm szépen a beszélgetést, és kívánom, hogy még sokáig éljen.

Várfi Péter

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Szlobodan Milosevics, háborús bűnökkel vádolt volt szerb elnök hágai börtönében meghalt március 11-én. Temetésének színhelyéül előbb Moszkvát tervezte a családja, végül családi házában udvarán helyezték örök nyugalomra. Tizenkét évet volt hatalmon. Ezalatt négy vesztes háború, totális gazdasági csőd, tömérdek vér és szenvedés kíséri miniszterelnöki múltját. Posztjának megszerzése után azonnal megszüntette Koszovó és Vajdaság autonómiáját. A Nemzetközi Bíróság a diktátort olyan büntetssel is vádolta, mint a vukovári kórházban elkövetett tömeggyilkosság 1991-ben, és a 8 ezer áldozatot követelő srebrenicai mészárlás 1995-ben. 1998-ban valóságos háború tört ki Koszovóban, a szerbek harckocsikkal hajtották keresztül a hegyeken, az otthonukból elűzött albánokat. A harcoknak 1999-ben a NATO vetett véget. Milosevics hatalmának a 2000 végére kiírt elnökválasztási csalásokat követő tömegtüntetések vetettek véget. 2001-ben kénytelen volt lemondani, és a nyarat már Hágában töltötte...

Konstanca megyében több román városban legalább 10 napig tartó vesztégzárat rendeltek el a román hatóságok - ott is ahol az ország egyetlen atomreaktora van -, a madárinfluenza fertőzés miatt. A hatóságok megkezdték a településeken lévő baromfik elpusztítását.

Legyen a Vajdaság ügye az Európai Unió bővítési stratégiájának része: sürgeti az a néppárti javaslat, amelyet négy magyar európai parlamenti képviselő és a szlovák néppárti delegáció magyar tagja kezdeményezett. A magyar képviselők így kívánják orvosolni azt a korábbi jelentést, amely nem tért ki a Vajdaság soknemzetiségű

voltának megőrzésére.

Jótekonysági hangversenyt rendezett a Magyar Csodaszarvas Egyesület és a Magyar Kultúra Alapítvány a délvidéki magyar egyetem javára.

A Kassai Egyházmegyében lévő Bodollón havi rendszerességgel tartanak ima- és engesztelő találkozót, csatlakozva a Magyar katolikus Püspöki Kar által meghirdetett nemzeti imaévhez.

Erdő Péter bíboros március 20-án együtt imádkozott és engesztelt a kassai érsekkel, a régió papjaival és híveivel. Erdő Péter bíboros ereklye ajándékot vitt a felvidékieknek, amit a makranczi templom új oltárába helyeznek el.

Köröstárkány népe minden Nagypénteken megemlékezik az 1919-es magyarirtásról. Sajtószolgálatunk részletekben közli a korabeli szemtanúk elmondása alapján készült visszaemlékezést.

A Köröstárkányban 1919-ben történt vérengzésről méltatlanul keveset ismerünk a magyar történelemből és történelemkönyvekből. Mintha a magyar történetírók szégyellnék, vagy nem mernék vállalni azokat az embereket, akik mindig és mindenkor merték vállalni nemzetiségüket. Nem így a román történészek, illetve az akkori idők román feldolgozói, elemzői. Ők minden alkalmat megragadtak, hogy befeketítsék a tárkányiakat és fehérre mossák az akkori rémségek elkövetőit. Több írásműben is úgy próbálják beállítani az akkori eseményeket, mintha a tárkányiaknak minden, románokat ért sérelemben részük lenne. Még a Ciordas és Bolcas román ügyvédek meggyilkolását is megpróbálták a nyakukba varrni. Tény az, hogy az 1925-ben megrendezett gyilkosság-bizonyítási perben még tanúként sem hallgattak ki tárkányit. Különben a két román ügyvédet 1919. április 3-án gyilkolták meg tisztázatlan körülmények között a Lunca nevezetű faluban. A 11 gyanúsított közül (a Székely hadosztály volt katonái) kettőt ítéltek el, Magos Józsefet kilenc év kényszermunkára és Hinrich Sachsot egy év és három hónapra !?!

A tárkányiak ellen soha semmilyen eljárás nem folyt. A befeketítő írások azután jelentek meg, hogy fény derült a rablógyilkosságokra. A szomszédos Kisnyégerfalva is a megtorlás áldozatává vált, 19 embert lőttek agyon a faluszéli malomárok partján. A vegyes lakosságú faluban nem akadt senki, aki szót emeljen mellettük. Meg kellett haljanak, mert magyarok voltak és a Székely hadosztály és a tárkányiak mellé álltak. Az áldozatok bűne annyi volt, hogy becsülettel védtek akkori hazájukat, otthonukat. Írásom nem számonkérés és nem vádolás, de igenis a tények és az akkori események, történések igaz feltárása. Tanulság a múltból a jövő számára. Üzenet a hitetleneknek, hogy igenis van Isteni igazságszolgáltatás. Az árvák emberré cseperedtek, erősek testben és lélekben. A falak visszakapták diszeiket, a falu is, a régi, ha hittel, önbizalommal bíró emberek lakják meg.

Köröstárkány, 2006. március 14.

Gábor Ferenc
MVSZ küldött

MEGHÍVÓ

Április 5-én este 5 órakor az Endrődi Népházban
(Blaha út 21) fórum lesz.

A CSELEKVŐ NEMZET PROGRAMJÁBÓL

ismertetésre kerül:

A vidék sikere nélkül nincs magyar siker
című fejezet.

A fórum előadói:

prof. dr. Ángyán József, egyetemi tanár
(Szent István Egyetem),

Domokos László országgyűlési képviselő – és jelölt,
Jakab István a MAGOSZ elnöke

Tisztelettel és szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Rendezők nevében:

Hunya Lajos
Endrődi Gazdakör elnöke

Császárné Gyuricza Éva
MKDSZ Békés Megyei
elnöke

Április 9-én várom szavazataikat!

Evangélikus Oldal

Nagyheti Mozaik

Kedves Olvasó!

Nagyon sok pozitív visszajelzés érkezett a decemberi Evangélikus Oldal tartalmával kapcsolatban, így Húsvét előtt is álljon itt egy válogatás a 'Visszhang' című imádságos kötetből.

Ezen imádságokon keresztül kívánok minden Olvasónknak áldott Ünnepeket!

*Horváth Z. Olivér
evangélikus lelkész*

Keresztedre nézek

Ez a legmélyebb pont s a legmagasabb csúcs is.
Szemlélni keresztedet, Uram!

Ez a legmélyebb pont.
Mert félelmetes látni, hogyan fuldokolsz a kereszten,
ahová hűtlenségem, árulásom, gyöngeségem vitt.
Megalázó tudni azt, hogy miattam szenvedsz.
Miattam győz le téged a halál.
És rémisztő elképzelni is, hogy helyettem
a pokolra szálltál, mikor azt kiáltottad:
„Éli, éli, lamá sabaktáni!”

Ez a legmagasabb csúcs is.
Mert a súlyt, amit hordtam,
hogy bűneimtől szabadulni nem tudok,
most levettéd rólam örökre.

Nagypéntek

Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen.

Vannak szavak, amelyeket nem elég megérteni. Közéjük tartozik a bűn is. Mit sem ér a módszeres megközelítés, az óvatos izlelgetés – míg egyszer teljesen be nem tölti a szánkat a keserűség mindazon dolgok felett, amit elhibáztunk, elrontottunk, leromboltunk; ami tévútra vitt, megtévesztett és megebzett, hitgetett és becsapott, kifosztott és megalázott. A keserűség, amely hirtelen összerántja a szívünket, az idegeinket, minden érzékünket – és vele az egész világot. Ilyenkor nincsen kedvünk mellébeszélni, mert szorít az élet dolgainak komolysága és szentsége: a legmélyebb összeomlásban a legszentebb utáni vágy. Szembefordulnánk a bűnnel: elárulnánk, leköpnénk, gúnyolnánk, keresztre feszítenénk. Ime az ember! Erőtlen és összeroskadó – mint az Isten Fia, aki hordozza és elveszi a világ bűnét.

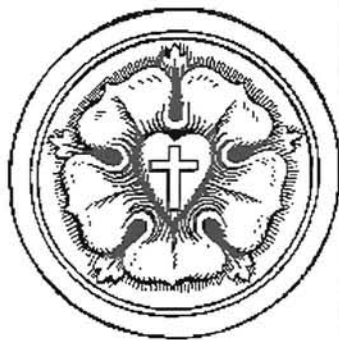
„Jaj, hány lélekben vannak mindig hárman: Kétfelől két bűn két keresztre verve, S köztük az Isten egyszerűlt fia, Nem értve, nem ismerve.”

Ime, a szenvedéstörténet, a keresztfita titka: „Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen.”

Húsvét

A halál végső esemény, ugye? Az élet vége. A meghalni készülő tudja, hogy minden félbeszakad, ami addig az életet jelentette. Ezért félelmetes a halál. Ha valaki pedig vágyik a halálra, az arra számít, hogy elviselhetetlen szenvedéseinek majd véget vet a halál. Tudom, hogy többeknek is azok közül, akik életük során valaha nagy bajba kerültek, és perceként múlt az életük, különös élményben volt részük. Hosszú alagúton mentek keresztül, amelynek a végén nagy fényesség várta őket, amiből szeretet áradt. Ez azért eléggé megváltoztathatja az ember életét, nem? Ez volna a második születés? Lehet, hogy a halál nem is olyan borzalmas? Van, aki azt gondolja. Ettől azonban még meg kell halni. Márpedig ha meg kell halni, akkor ez épp elég félelmetes. Persze a honvédő katonák hősiessége felülmúlja a halálfélelmüket. Állítólag. A hősi halottakat erről már nem kérdezhetjük meg. Mindenesetre úgy tűnik, hogy a halálfélelem, sőt, még az életösztön is legyőzhető. A halál viszont nem. Ezért jó megünnepelni, hogy te, Uram Jézus visszatértél a halálból. De nem úgy, ahogyan a klinikai halál állapotából visszatért emberek, aki továbbra is halandók maradtak. Te győztesként kerültél ki ebből a küzdelemből. Úr lettél a halál felett is. Van hatalmad,

hogy újra életre szólítsd azokat, akiket elnyelt ez a szörnyű ellenség. Te ezt mondd: „Halott voltam, de ime élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.” Már értem ezt a mondatot. Mivel lesz dolgom a halállal, ezért szükségem van rád. Persze nem csak ezért, de köszönöm, hogy ezen is elgondolkozhattam.

Feltámadott

Zárt ajtók
széttört remények
Sötét konok csönd
már minden mindegy
vége
nem!
talán mégsem –
még csak most kezdődik –
valami
valaki –
nem adja fel!
Sziklahasadéknyi pirkadat
boldog bizakodás
életre tárt kapu
Feltámadott!

Húsvétkor boldog vagyok

Egész életemet, Uram, a szenvedés, a halál elleni küzdelemnek, az élet védelmének, tisztelőtének szántam oda, és csak kudarcaim vannak. Adódnak részsikerek, örömek, gyógyulások, de mindig ott a fájdalmas igazság, halandók vagyunk.

Húsvétkor boldog vagyok. Az üres sír tesz boldoggá. A feltámadás az egyedüli csoda, ebbe kapaszkodik nehéz órákban hitem. Ez erősödik meg minden húsvétkor. A töled kapott hitben valósággá válik a csoda, a remény, a győzelem a halál felett.

Ismeresz, Uram, tudod, hogy szeretem a csodatételeidet, a gyógyításokat, a több ezer ember megvándékelését, Zákus életének megújítását. És szeretem megérteni, magyarázni a csodákat, ettől még inkább nyilvánvaló számomra, hogy az emberi élet kiváltsága, csodája a veled való találkozás. Azért gyógyultak emberek, laktak jól több ezren néhány kenyérral, változott meg Zákus élete, mert találkoztak veled.

A feltámadás az egyedüli, az igazi csoda, a természetfeletti valóság. Örizz meg, Uram, hitemet a feltámadásban, add meg az üres sír örömét, hogy legyen erőm küzdeni a szenvedés, a halál ellen, mert van remény.

A kiadó engedélyével a Visszhang – Imádságok, olvasmányok (Luther Kiadó, Budapest) kötetből.

Gyülekezeti alkalmaink:

Istentisztelet:

Vasárnap 9 órai kezdettel a gyülekezeti teremben.
(Minden hónap 2. vasárnapján úrvacsorai alkalommal.)

Gyülekezeti Bibliaóra:

Minden csütörtökön 15 órai kezdettel a gyülekezeti teremben.

„Asztali beszélgetések” – Ifjúsági Bibliaóra

Április 8-án és 22-én, szombati napokon 15 órai kezdettel.

Ünnepi alkalmaink

Ünnepi istentiszteletek:

Április 9. reggel 9 órakor	Virágvasárnapi istentisztelet
Április 13. délután 16 órakor	Nagycsütörtöki istentisztelet úrvacsoraszertással
Április 14. délután 16 órakor	Nagypéntek Passió-istentisztelet
Április 16. reggel 9 órakor	Húsvét ünnepi istentisztelet úrvacsoraszertással
Április 17. reggel 9 órakor	Húsvét 2. napi istentisztelet

Hivatali elérhetőség

Telefonon egyeztetett időpontban.
Telefonszám (hétköznap 9-17 óra között): 06 56/352-437

Alkalmainkra minden Testvérünket és Érdeklődőt szeretettel várunk!

RENDELKEZÉS A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

Szeretettel kérjük Testvéreinket, hogy adják 1%-os támogatásukat a Magyarországi Evangélikus Egyházat, ezt úgy tehetik meg, ha személyi jövedelemadó bevallásukhoz nyilatkozatot csatolnak, melyen feltüntetik a kedvezményezett technikai számát. Ez a Magyarországi Evangélikus Egyház esetében: 0035.

Támogatásukat egyházunk nevében hálással köszönjük!

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Bukva Csilla:
Húsvétra várva

Ígéretes jön el,
Sugárzó tiszta fény,
S e fényben benne él
Megannyi szép remény.

Reménye annak, hogy
Nem veszti el lélek,
Bűnödtől megváltott
Az Úr fia téged.

Isten mily nagyra tart
Kell, hogy ezt megérezd!
Egyetlen fiát is
Feláldozta érted.

Légy gyermek vagy felnőtt,
Emlékezzél rája,
Mily drága volt egykor
Üdvösségünk ára.

S hogy Jézus kínjait
Enyhítsd a kereszten,
Parancsa szerint élj,
Ígaz szeretetben!

Egy tapsifülesről

Ismerek egy tapsifülest,
Ugy becézik: Nyuszi Gyuszi
Locsoláskor félenkségét
Szél felkapja, s messze viszi.

Bátran lépked erdőn-mezőn,
Bekopogtat mindenhova,
Ahol tudja, kedves vendég
Húsvétkor ő évek óta.

Nem kell néki bor vagy sonka
Kedvence a répatorta
De mivel ez nem túl ismert
Répát kap, mit termett kiskert.

Mikor délután haza ér,
Szalad rögvest a konyhába,
És a sok-sok ajándékból
Hamar elkészül tortája.

Bukva Csilla

Zsadányi Lajos:
Fut a nyúl

Fut a nyúl, fut a nyúl,
A füle lekonyul.

Nagy bokor, kis bokor,
Itt bújkál valahol.

Gyere csak, pajtikám!
Keressük szaporán.

Papsajt és laboda,
Nincs már csak a nyoma.

SPORT

2006. március 11.
Gyomaendrőd VSE – Dé-
vaványa: 2:1
250 néző. Játékvezető: Rác
Z

Hanyecz, Uhrin, -Bali, Csej-
tei, Beinschróth, (Kurilla), Tí-
már, Mátyus, Gellai, (Kővágó),
-Balogh, Farkasinszki (Alt).

Nehéz talajú pályán végig
hazai fölény. Megérdemelt győ-
zelem. Gól: Alt és Kővágó.

14. Gyomaendrőd VSE 5, 6,
9, 21-30, 21

Mezőberény – Gyoma FC:
mérkőzés a pálya használhatat-
lansága miatt elmaradt.

Március 18.

Mezőhegyes – Gyomaend-
rőd VSE: 4:1
110 néző.

Hanyecz, Kurilla (Tóth),
Uhrin, Bali, Csejtei, (Fekécs),
Nagy M., Nagy L. Gellai, Alt,
Farkasinszki, Beinschróth, Ba-
logh, Edző: Pelyva Miklós.

Végig hazai fölény, O:O fél-
idő. Első gólt mi rúgtuk. A csere
nem vált be. Jó: Nagy L. Uhrin.

14. Gyomaendrőd VSE
5,6,10, 22-34, 21.

Gyoma FC – Szeghalom:
2:3

Gól: Toldi (2), Jó: Bóczér,
Dinya.

3. Gyoma FC 14, 2, 4, 57-24. 44

AGRO
ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Áprilisi ajánlataim:

- Májustól az árukészlet bővül festékáruval
- zománccfestékek, falfestékek, szigetelők
- kukorica vetőmagok, műtrágyák
- zöldség, virágmagok, vegyszerek
- dughagyma, tűmag, virághagymák
- fóliák, takaróponyvák
- búvárszivattyúk, tömlők
- gumicsizmák, védőkesztyűk
- kertszerszámok, fűnyírók
- virágföldek, virágcserepek
- szegek, csavarok, létrák
- permetezők, +alkatrészek
- láncfűrészek
- bioburgonya, vetőgumók

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

Franciák a megyénkben

A „Dél - Alföld - Európai Unió” Gazdasági, Kulturális, Oktatási, Integrációs Együttműködést Koordináló Egyesület meghívásából 2006. március 13 - án 13 francia vállalkozó érkezett megyénkbe. Ez a látogatás a Békés és Deux - Sevres megyék sokrétű kapcsolatainak fontos állomása. A csoport a „Bienvenue á la Ferme” (Isten hozta a farmon) szövetség tagja, mely a vidék fejlesztése, a tradíciók megőrzése érdekében tevékenykedik Franciaországban. A repülőtéren Davidovics László, az Egyesület elnöke, és a vendégül látó vállalkozók fogadták a francia delegáció tagjait. Gyomaendrődről Tímár János, a Tímár Panzió tulajdonosa, Tímár András, a Pizzeria és Holler szálloda tulajdonosa és Várfi András falugazdász biztosította a programok lebonyolítását.

A vendégeknek egy hét állt rendelkezésükre, hogy betekintést nyerjenek a magyar mezőgazdaság, a vidéki turizmus és az agroturizmus különböző formáiba.

A második nap a Mezőhegyesi Ménesbirtokot tekintették meg, majd a délután folyamán Frankó Pál, vidéki turizmussal foglalkozó családi vállalkozó vendégei voltak Szarvason. Itt köszöntötte őket városunk országgyűlési képviselője, Domoikos László.

Szerdán egy Békés megyei vállalkozó, Bényei Gábor és felesége meghívásának tettek eleget a vendégek, és megnézték a híres békési szilvapálinka gyártási technológiáját, a Bélmegyeri Vadásztanyát, majd a család öko-kecskefarmját. Ezt követően Szőke Lajos, Köröstarcsai gazda vendégei voltak.

A csütörtöki nap járt a legtöbb fáradsággal, ugyanis az érdeklődő franciák a Budapesti Turisztikai kiállítást látogatták meg, ahol találkoztak Békéscsaba város polgármesterével, és a Csabai kolbászfesztivál főszervezőjével. Ugyanakkor látogatást tettek a gyomaendrődi standoknál, melyek közül az egyik városunkat, másik pedig

Termálfürdönket népszerűsítette. Este a Tímár Panzióban vacsorázott a társaság. A fő fogás a finoman elkészített sült kecske volt, mely vendégeinknek nagyon ízlett. Örültek a családi hangulatnak, amely a Panziót jellemzi, értékelték Tímár János magas fokú hozzáértését a vendéglátáshoz. A pénteki nap folyamán a Megyeházán Davidovics László programkoordinátor ismertette Magyarország és Békés megye turisztikai vonzerőit. Az előadáson képviseltették magukat az FVM, francia külképviseleti és szakmai szervezetek is. Ezt követően Varga Zoltán, a Békés Megyei Közgazdász Elnöke köszöntötte őket, és beszélt a két megye közötti kapcsolatok fontosságáról. Délután a békéscsabai sétáló utcán néztek körül, és vásárolták meg a haza szánt kisebb-nagyobb ajándékokat. Ezt követően a Bethlen Gábor SZKI sajtüzemében tettek látogatást, majd este az iskola vendégeiként az egyik gyakorló helyet a Kilenc farmer kft állattartó telepét tekintették meg. Az iskola vendége volt Benke László mesterszakács és cukrász, olimpiai bajnok, aki szeretettel üdvözölte a francia munkacsoportot. Gazdaságában vacsoráztak Az intézmény diákjai színes és érdekes programokkal szórakoztatták a vendégeket (felkészítő tanárok: Miklovicz Lajosné és Gubucz Józsefné). Szombaton Tóth András a Gyoma-Trade Bt. Ügyvezetője mutatta be szarvasmarha telepüket,

ahol a Holstein Friz fajtán kívül magyar szürke szarvasmarhákat is láthattak a vendégek. Még a délelőtti program részeként a Pfeiffer - Varjú családi méhészetet tekintették meg, majd Czikkely Imre méz-gazdaságában tettek látogatást. Délben Vaszkó Imre, az Endrődi Vadásztársaság elnöke vendégelte meg a társaságot és beszélt a magyarországi és azon belül a gyomaendrődi vadászat helyzetéről. Majd Várfi András falugazdász ismertette Gyomaendrőd és a térség mezőgazdasági tevékenységét. A mezőgazdasági szakember 1960-tól napjainkig, érdekes és tartalmas áttekintést adott a magyar mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről. Sok kérdésre kaptak választ francia vendégeink. Délután a gyomaendrődi Termálfürdőt és Püski Sándor mintagazdaságát látogatta meg a csoport. A szakmai program zárásaként a búcsúvacsorára a Kondorosi Csárdában került sor, ahol a vendéglátó, Tímár András bemutatta a Csárdamúzeumot, majd hagyományos élőzene mellett kötetlenül elbeszélgetett a francia-magyar munkacsoport.

A francia vendégek jól érezték magukat megyénkben és Gyomaendrődön. A városunkban működő „Dél-Alföld-EU” Egyesület több éve a mozgatórugója és lebonyolítója ezeknek a kapcsolatoknak.

Várfi Péter

gazdaköri vacsora (március 18-án)

Prodomi oldal

A BENNEM NÖVEKVŐ IGE

Emlékezés Karol Wojtyła

Költői szépségű jelenet: Vatikánváros... Húsvétvasárnap... Fönn a magasban tárt ablakszárnyak... keretbe zárt fehérség... arc, felfelé kémlelő tekintet... a szenvedés látható lenyomatai... a lélek sugárzó derűje... s karnyújtásnyira egy galamb fehér szárnycsapása...

Lenn az elcsendesülő tömeg... táguló erőter... befelé, felfelé irányuló figyelem... mélyülő lélegzet... a levegő lassú áradása... ima... fent és lent közös lélegzete... majd a közös öröm, a Feltámadásé.

„A művészi alkotás mindig váratlanul születik, mindenkor valamilyen helyzet, esemény, emberekkel való találkozás, gondolat hívja létre. Az ihlet a lélek titka. Soha nem világos, mi készíti a költőt a vers megírására. A költői alkotás az írónak mindig meglepetés, amelyet pontosan csak annak megírása után tudatosít” – vallja Karol Wojtyła, a költő.

Londonban egy antológia jelent meg 1971-ben, amelyben lengyel papköltők versei szerepeltek. Bevezetőjét az a Karol Wojtyła bíboros írta, akit 1978-ban II. János Pál néven választottak a pápai székbe.

„A papság szentség és hivatás. A költői alkotás a tehetség megnyilvánulása, de szubjektív értelemben a tehetség is hivatást jelent” – írja e bevezetőben.

Pappá szentelése után már nem kapcsolódott be úgy a művészeti életbe, mint korábban, de továbbra is írt verseket, drámákat. Álnéven jelentek meg művei, több álnevet is használt: Andrzej Jawien, Stanisław Andrzej, Grudaj Piotr Jasien. Csak szűk körben tudták, hogy írói tevékenységet folytat. Barátai között írók, tudósok, művészek voltak, s később is fontosnak tartotta a tudomány és a művészetek támogatását.

Költészete: kontemplatív, azaz szemlélődő, elmélkedő, „belsejét megvilágosító fénye misztikus eredetű.”

Egyes katolikus szerzetesrendek a kontempláció, elmélkedés céljából alakultak, vagyis hogy tagjai az elvonult életmód, az imába és a hittitkok feletti elmélkedésbe való elmerülés útján keressék a tökéletesedést.

E versek megértéséhez a Valóságon túlra kell tekintenünk. Az emberi és az azt körül vevő világ mögé. Hiszen a szeretet titkát, az életet és halált, az „Egyház anyaságát és atyaságát”, a természet csodáit nagyobb összefüggések mentén érthetjük, érezhetjük és élhetjük meg igazán. A Szépség értelme is a szavakon és formákon túl keresendő.

Mi, olvasók részesei vagyunk annak a folyamatnak, amelyben a szerző Isten és ember titkát, kapcsolatát tárja fel.

Költői hitvallása: a költészet autonómiája, vagyis a költészet saját törvényei szerint irányítja magát. Művészi tevékenységében, annak megítélésben ezt tiszteletben tartja. Több művét nem engedte kinyomatni, mert nem tartotta elég érettnek azokat.

A bennem növekvő Ige Karol Wojtyła válogatott írásait tartalmazza.

Aztán a verssorok mögött újra a jelenet erőteljes vonzása... tárt ablakszárnyak zárt keretében újra a sugárzás... a lélek sugárzása... a mélyülő kép előterében egy galamb fehér szárnycsapása...

Polányi Éva

Az Anya

I.

I. A megdicsőült test első pillanata

Helyem elhomályosul az emlékezetben. De nem tűnik el a megszűnő csendje, a változatlan látóhatár, mint az üveg, mely megcsillan a szem tükrén a fényben és zafírban - Mennyire közeli még a gyermeki szó, ahogy visszhangzik a csöndben: „Mama – Mama”.

És felröppen megint lenről az utcáról, mint láthatatlan madár. Visszatér messziről, a gondolatokban, a lét minden pillanatában minduntalan kitágul az élet, magába gyűjtve a sosem tapasztalt lényegeket. Így szoros egységben az érzelmekkel, a gondolatokkal – mint ahogy a vér lüktet meg nem zavarva a nyugalmat – életre kel a lélegzet ritmusára, együtt a gondolattal és a dallal. Ez talán imádság, Fiam, ezek az egyszerű napok, melyek elsuhanak és halkán visszatérnek a szemem tükrében – és a vérben terhűktől megszabadítva.

Ezek az egyszerű napok, Fiam – messze ragadva az utcáktól, ahol gyermeki hangodat rejti a csönd – másként, a távolból, idézik föl a te szavad, s amit valaha ajkad suttogott – de lelkemben most is ugyanolyan gondolatokat ébreszt és épp oly őszintén beszél.

2. A BENNEM NÖVEKVŐ IGE

A gondolatok, hirtelen, elszakadnak a fennhangon kimondott szavaktól, az arcoktól, amelyeket beárnyékolnak a magas falak. Színében elváltozik az emberi sors: ők a minap még meghitten társalogtak – visszahangzott bennük a távoli, mégis közeli változás.

Szavaiktól elragadott az első csodálatos pillanat, amely Rólad tanúskodott – ő, szeretett Fiam!

Egyre növekszik ez a pillanat, és átalakul benne az egész életem – megtörik a kihúnyó szemben, mint a fehér viaszceppben. Ez a pillanat: a teljes élet, minthogy akkor ismertem meg az Igét, mióta megtestesült bennem, vérem táplálta őt, oltalmaztam elragadtatással –

míg szívem alatt növekedett csöndben, mint Új Ember, és csodálatos gondolatok közt, s kétkezi munkával teltek napjaim. Megint oly teljes ez a pillanat, mint amikor a csúcáig ért, mert újra megtaláltalak – nincs, csak ez a könnyecsepp, melyben a friss szellőtől elmosódnak a szemsugarak, de a roppant fáradság immár megtalálta fényét és egyetlen értelmét.

Ízes Ízek

Április

Rejtett tojás

Lapos tűzálló tálat kikenünk margarinnal. Egy fél doboz tejfölt öntünk bele, meghintjük zsemlemorzsával, majd ráütünk nyers tojásokat úgy, hogy a sárgája egészben maradjon. Sózzuk, borsozzuk, majd ráöntjük a maradék tejfölt, meghintjük zsemlemorzsával, beborítjuk reszelt sajttal és kevés margarint teszünk rá. Előmelegített sütőben legalább addig sütjük, amíg a tojások fehéreje meg nem keményedik.

Seidl Ambrus

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszerkeket.

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671
Gyomaendrőd Fő u 14.

Corvo bianco
Cipőipari Bt.

MAGÁNVÁMRÁKTÁR

MadiZol

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó
márkából és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák,
mosógépek, háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanyszerelési anyagok

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

THERM U X
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

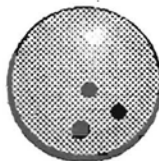
5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Inter-span bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (Inter-span bútorlap...)
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit.

Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tisztelt Érdeklődők! 2006. március 1-től az Endrői Községi Házat (5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21. sz.) a Templárius Alapítvány (A Templomos Lovagrend civilszervezete) Gyomaendrőd Önkormányzatától közművelődési megállapodás formájában működteti. Az eddig működő könyvtár, klubok és szervezetek megtartása mellett kérem azok jelentkezését, akik családi esemény megszervezésére, egy kellemes zenés-vacsorára, bálra, nosztalgia estre, gyermekműsorokra, műsoros estre, csocsózásra, pinpongozásra vagy számítógépes elérésre vágnak, különböző klubokat működtetnek és nincs helyük. Nagyobb létszám esetén jelezzék a Községi Ház három alkalmazottjának a rendezvény előtt legalább két hónappal:

- Erdősi Klára művelődés-szervező menedzsernek;
- Takács Zoltán kulturális szervező munkatársnak
- Szilágyi Józsefnének.

Minden ötletet és javaslatot szívesen fogadunk. Nagy-családos programok lebonyolítását is vállaljuk oly módon, hogy a szülőknek is, és a gyerekeknek is a program ideje alatt külön elfoglaltságot és játékot biztosítunk felnőtt felügyelet mellett az épületen belül. A program ideje alatt tájfellegű süteményekkel kedveskedünk.

Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig reggel 8-tól este 8-ig. Hétfévégén igény szerint.

Telefonszám: 06-66/386-917; E-mail: kozosseghaz@beskesnet.hu

Ungvölgyi János
Templárius Alapítvány kuratóriumi elnök

Mobil: +36 (30) 294-0650, Tel/fax: +36 (66) 284-155
E-mail: ungvolygi@globonet.hu, ungvjanos@citromail.hu

Honlap: www.templomosok.hu,
Skype (Internet telefon): Jancsi1964

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

HANYECZ ILLÉS, aki Endrődön, Dóza György utcában lakott, 2006. március 4-én, 77 évesen, 2 éves özvegység és hosszú betegség után elhunyt.

Gyászolják: testvére és a rokonság

PORUBCSÁNSZKI VIKTÓRIA, volt endrői, kistréti lakos, 2006. március 3-án, 98 évesen hosszú gyengeség és rövid szenvedés után elhunyt.

Gyászolják: keresztgyermekai és testvéreinek családjai

id. **KOCZKA JÓZSEFNÉ TURCSÁNYI ILONA**, aki Endrődön, a Bartók Béla utcában lakott, 2006. március 11-én, 76 évesen, hosszú, súlyos betegség után elhunyt.

Gyászolják: a családja.

Az endrői Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

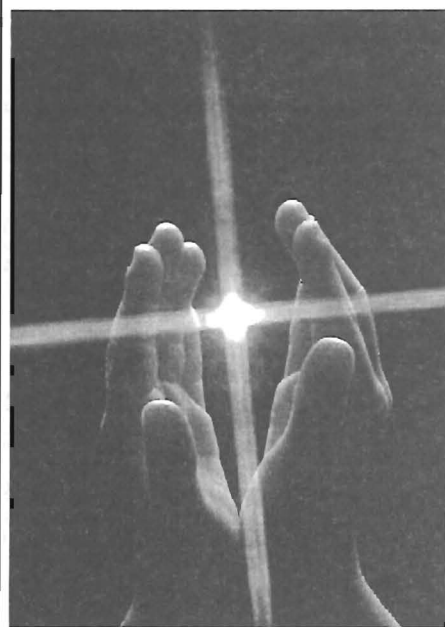
Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrői templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk haláluk évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven től évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.

Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Fényképalbum

Tóth János és Bula Mária (cikk a 69. oldalon)

Tóthék családi házának ujjáépítése 1924-ben

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

„Grammokkal a tonnákért!”

A KALÁSZOS GABONÁK GYOMIRTÁSA

A hótakaró olvadását, a belvizek elvonulását követően az ősszel elvetett gabonátábláinkon sajnos kevés helyen fogad olyan kép bennünket, mint amelyet szeretnénk. Már az őszi sem kedvezett a gabona fejlődésének.

- A szeptemberi csapadékok után, nedves, tömörödött talajon kellett magágyat készíteni.
- Az idő előrehaladtával a talajállapot javult, de ugyanakkor a túlzott kiszáradás jelei is mutatkoztak.
- A tarlómaradványok bedolgozása nehezen volt megoldható.
- Egyre erősödött a mezei pocok kártétele.
- Az őszi csapadék csak későn érkezett, a magvak csírázása elhúzódott, így a **gabona fejlődése lényegesen elmaradt a kívánatostól.**

Ilyen viszonyok között kell a **gyomirtás** tekintetében hamarosan választ keresni három kérdésre!

„Mikor?” „Mivel?” „Mennyiért?”

„MIKOR?”

Termékeink között, minden termelő megtalálhatja a megfelelőt, az is aki **korán**, az is aki **később** és az is aki **későn**, akár a zászlós levél megjelenésekor végzi el a gyomok irtását.

„MIVEL?” Természetesen DuPont készítményekkel:

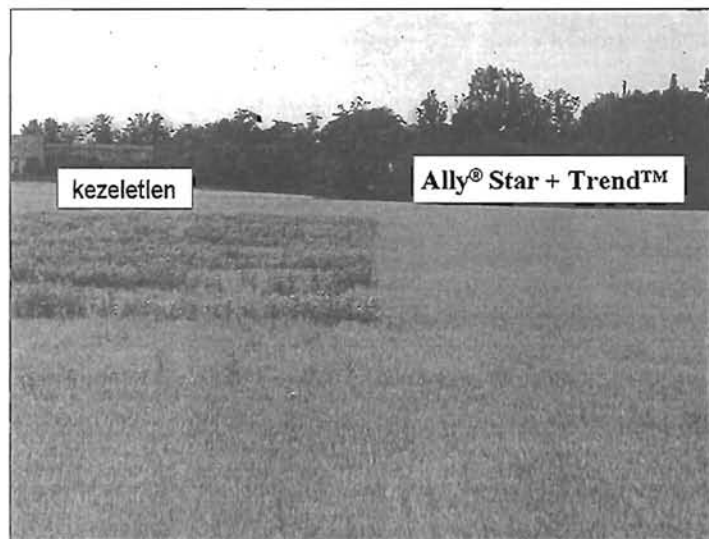
Ally®

A gabona gyomnövényeit, többek között a mezei acatot kiválóan irtó készítmény, széles hatású gyomirtószer őszi búzában, őszi árpában és tritikalében.

Az **Ally® 20 DF** kettős hatású – a talajon és a leveleken keresztül is felszívódik. A kezelés a magról kelő kétszikű gyomfajok 2-4 leveles állapotában, a mezei acat tölevélrózsás állapotától a 15 cm-s hajtás hosszig - javasolt.

Adagja csupán 20-30 g/ha. A 30 g/ha-os dózis javasolt, ha a terület mezei acattal és/vagy mezei árvcáskával fertőzött.

Az **Ally®** használatával elkerülhető a hormon tartalmú szerek alkalmazásából adódó hátrányos következmények. Alacsonyabb hőmérséklet esetén is (8 °C alatt) alkalmazható, hatását ekkor is kifejti, ugyanakkor igen alacsony ha-költséggel jelent a termelő számára.

Ally® Star

Csaknem valamennyi, a kalászosokban előforduló kétszikű gyom ellen hatékony. A kombinációt úgy állítottuk össze, hogy abban a galaj ellen kiváló hatékonyságú Starane* lett az **Ally®** kombinációs partnere.

Az **Ally® Star** természetesen nemcsak a ragadós galaj, hanem a mezei acat ellen is tartós hatást ad. Az **Ally® Star** csomagja 3 hektár gyomirtására elegendő (a csomag 90 g **Ally®**-t és 0,9 l **Starane***-t, tartalmaz, ami 30 g/ha **Ally®** és 0,3 l/ha **Starane*** dózisznak felel meg).

A gyomokat a levelén keresztül felszívódva is irtja, valamint erőteljes talajhatása is van. A később kelő gyomokat, vagy a későn kihajtó acatot is irtja. Ennek a tulajdonságának nagy jelentősége lesz ebben az évben, ugyanis a gabonák természetes gyomelnyomó képességére alig számíthatunk, tekintettel a bevezetőben leírtakra.

Granstar®

Egyedülálló hatékonysága a legfontosabb kalászos gyomfajok ellen (pl. szikfű- és pipitér fajok), alacsony dózisa (15-25 g/ha) és könnyű kezelhetősége régóta a gazdálkodók kedvelt gabona gyomirtó szerévé tette.

Rugalmas felhasználási ideje - bokrosodástól a zászlóslevél megjelenéséig - kiváló lehetőséget biztosít a gyomirtási technológia megvalósításához, gyakorlatilag bármikor permetezhetünk vele. A gabonát az engedélyezett dózis többszörösében sem károsítja és nincs utóveteménykorlátozása. Kedvező tulajdonságai a legszélesebb körben használt gabonagyomirtóvá tették.

A **Granstar®** hatása **absztrikfű** ellen közismert. A mezei acat kihajtása elhúzódó, főleg kemény telek után csak **később** jut a védekezés szempontjából optimális, 10-15 cm-es nagyságba. A **Granstar® 20-25 g/ha (+ Trend™ 0,1 %)** alkalmazása mellett döntve biztonságos gyomirtásunk lehet, mert még a zászlósleveles állapotig kijuttatva sincs negatív hatással a termésre.

Bizonyára jó hír Önnek, hogy legtöbb termékünk ára csökken 2006-ban! Kérem érdeklődjön kereskedőjénél!

Megoldás a napraforgó hatékony állomány gyomirtására

2006. március elejétől forgalomba kerül, elérhető és nagy területen természetesen az **Express® 50 SX™-toleráns** napraforgó, amely a **Pioneer PR63E82**-es hibridje, lehetővé téve az állomány-gyomirtást a napraforgóban.

Megoldhatóvá válik a napraforgóban az eddig nehezen vagy egyáltalán nem irtható gyomok elpusztítása is. Kiváló hatékonyságot ad a Jász-Nagykun-Szolnok megyében is nagy területen fertőző olyan veszélyes gyomok ellen, mint a mezei acat, a parlagfű, a selyemmályva, a szerbtóvis, a csattanó maszlag, parlagfű, az Iva ellen. Emellett a többi gyomnövény irtását is megoldja úgy, hogy a napraforgó hibrid (**PR63E82**) eközben megőrzi az alaphibrid (**PR63A82**) jó tulajdonságait és kiváló termőképességét.

További információkkal kapcsolatban szívesen állunk mindenki rendelkezésére. Fazekas Károly, DuPont területi képviselő (Tel.: 30/9702-853).

® = a DuPont bejegyzett márkaneve

* a Starane a Dow Agrosiences márkaneve

** A Dual Gold a Syngenta márkaneve

Termékeink felhasználása előtt olvassa el és kövesse a csomagolóanyagon lévő címke felhasználási utasításait.

DuPont Mezőgazdasági Termékek

The miracles of science®

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 csaszar@bekesnet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Szóczy Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu